

UVODNIK

Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS), koja je osnovana još 2012. godine sa idejom povezivanja svih učesnika javnih, političkih i društvenih dešavanja na jugu Srbije, sve se više širi – iako smo prošle godine ostali bez naših koalicioničkih partnera "Novina vranjskih" – delujući na mnogim poljima radi poboljšanja, kako nam vreme koje neumitno protiče dokazuje, sve goreg položaja građana ovog dela zamlje, u svakom smislu – od egzistencijalnog, sve do moralnog. Ono što nam pričinjava osobito zadovoljstvo je činjenica da nam se građani ponaosob javljaju da postanu deo Koalicije, što nije predviđeno Statutom. Ponosni smo i na to što su nam se 2017. godine priključili i sindikati, kako bi se čuo i njihov glas, te poboljšao kvalitet života radnica i radnika, građanki i građana Bujanovca, Preševa i Vranja.

Od marta 2018. godine projektno smo, uz pokroviteljstvo Olof Palme International Center, pokrenuli i portal KTJS (www.ktjs.rs), koji je od jednog malog, lokalnog portala postao medij kome se veruje, koji se bavi temama koje drugima

promaknu, češće svesno nego li neobaveštenošću.

Za relativno kratko vreme od početka rada portala, u više navrata bavili smo se i istraživačkim pričama, detaljno i iz više uglova izveštavajući o anomalijama i raznim nakaradnim pojavama društva na jugu Srbije.

Uz pomoć naših tekstova, trudnica, kojoj je nezakonito uručeno otkazno rešenje, vraćena je na posao. Ovom temom se nakon objave na portalu KTJS bavila i regionalna televizija N1, što samo smatramo potvrdom da ono što radimo ljudi koji imaju sposobnost logičkog razmišljanja i kritičkog zaključivanja – i te kako prepoznaju. Pisali smo o samohranjoj majci koja je žrtva režima i lošeg birokratskog sistema, što je takođe završilo na stranicama štampanih i elektronskih republičkih medija.

Obaveštavali smo javnost kako se novac građana Vranja, pod maskom projektnog (su)finansiranja od javnog interesa, deli provladinim medijima koji ni po kakvom osnovu ne bi trebalo da ga dobiju, ili bar ne u tolikoj meri. Digli smo glas i protiv medijske apatije i atrofije skoro svih medijskih kuća i novinara, izuzev nekoliko hrabrih i odabranih "koji su kadri stići i uteći i na strašnome mestu postojati".

Počeli smo sa razotkrivanjem miljenika vlasti, kao i onih čije organizacije civilnog sektora niotkuda postaju dobitnici velikog novca iz kase grada Vranja, odnosno džepova građana, a da rezultati njihovih aktivnosti nisu ni približni entizijizmu koji emituju, a koji je neretko neosnovan.

Ponosni smo na to što su portali KTJS i RCD (www.rcd.org.rs) "crne ovce" gradskih vlasti, ali su zato sve bliži građanima koji prepoznaju naše napore da govorimo o onome o čemu ostali ne žele. Ili nesmeju.

KTJS je udruženje građana, proisteklo iz dugogodišnjeg projekta koji Romski centar za demokratiju (RCD) sprovodi uz podršku Olof Palme International Center.

Projekat KTJS se izvodi od 2012. godine, a formalno je registrovan kao posebno udruženje građana 2015, kao jedina ovako sveobuhvatna koalicija na jugu Srbije. KTJS okuplja preko 30 nevladinih organizacija, medija, sindikalnih organizacija, omladina političkih stranaka i strukovnih udruženja sa područja Vranja, Bujanovca i Preševa.

Tokom šest godina postojanja Koalicije, organizovali smo preko

dvadeset različitih obuka, edukacija, seminara, ali i akcija članova KTJS, izdali desetak publikacija, organizovali medijske nastupe, sprovodili međunarodne projekte.

KTJS se zalaže za transparentnost rada lokalnih samouprava, veću uključenost građana u proces donošenja odluka u targetiranim lokalnim samoupravama, zaštitom prava radnika i radnica, rodnom ravnopravnošću, kao i zaštitom ljudskih prava, pre svih – prava nacionalnih manjina na jugu Srbije.

O treninzima i edukacijama koje je Koalicija organizovala u 2018. godini, kao i pričama objavljenim na našem portalu, pročitajte na stranicama koje slede.

● EDUKACIJE I SEMINARI ●

USKORO VELIKA AKCIJA SINDIKATA U VRANJU, FORMIRANJE SOCIO-EKONOMSKOG SAVETA PRIORITET

Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS) organizovala je u Vrnjačkoj Banji trening-seminar za edukaciju članova sindikata, organizacija civilnog društva i medija iz Vranja, sa ciljem da se, pre svega, sindikatima pomogne kako bi naučili osnove lobiranja i javnog zastupanja.

Ivana Stošić, predsednica Upravnog odbora Romskog centra za demokratiju (RCD), istakla je da "sindikati ne znaju kako da se obrate lokalnoj samoupravi ili svom članstvu i pošalju jasne poruke poslodavcima".

"Ono što nam nedostaje i za šta se treba boriti su sindikati u privatnim fabrikama. Zakon o radu dopušta sindikalno udruživanje, što je osnovni postulat našeg zakona koji poslodavci grubo krše, najviše pritom mislim na strane investitore koji su se pojavili u Vranju", rekla je Stošić za dn 017.

KTJS će, najavljuje Stošić, nastaviti sa akcijama, a "sindikati moraju pokazati da zaista postoje, da se ne

bave samo elitnim delom društva".

"Lako je organizovati sindikate u školama i fakultetima, tamo gde zakonodavac i propisuje takvu obavezu, a koje se oni drže", dodala je Stošić.

Stošić je posebno naglasila odnos koji, a primera je još i više, poslodavci imaju prema dvema zaposlenim ženama, koje su ujedno i aktivistkinje KTJS, a koje su počele da rade kod privatnog preduzetnika i prijavile svom poslodavcu da žele da dođu na trening koji je organizovala KTJS.

"Odgovor poslodavca bio je veoma jednostavan: 'Ukoliko budete otišli na seminar, nemojte u ponedeljak dolaziti na posao'. Eto kolika je moć poslodavaca, jer što su bogatiji, oni sebe smatraju moćnijima. U trgovinskim lancima na jugu naše zemlje ljudi rade po sedam dana u nedelji za minimalac, stoje za kasama i ređaju robu, bez slobodnog dana i prava na odmor", rezignirana je Stošić.

Ona je dodala da jedna od inicijativa mora da bude stvaranje lokalnog Socio-ekonomskog saveta, na čemu će se insistirati – da sindikati, koji su potpisali da su članovi Koalicije, rade na njegovom formiranju.

"Jedan takav savet bi štitio sve

O lobiranju i javnom zastupanju: Trening-seminar u Vrnjačkoj Banji Foto: DN 017

zaposlene, od čistača na ulici pa do profesora na fakultetu", iznela je Ivana Stošić planove za budućnost.

Đorđe Belamarić, marketinški stručnjak i sertifikovani trener koji je vodio trening, iskazao je zadovoljstvo saradnjom sa predstavnicima sindikata, civilnog sektora i medija iz Vranja.

"U naredna tri meseca očekujem jednu veliku akciju sindikata u Vranju, koja će rezultirati povećanjem broja njihovih članova, ali, što je još važnije, formiranjem Socio-ekonomskog saveta koji će radnicima u Vranju pomoći da

imaju bolje uslove rada i bolje zarađuju", izjavio je Belamarić za dn 017.

On je naglasio da u Srbiji sindikati funkcionišu "na stari način, koji očekuju da oni upravljaju preduzećima i kompanijama". Njihov zadatak u modernom vremenu je da se bore za prava radnika i uslove rada, mišljenja je Belamarić, ali je i njihova obaveza da se u obrazovanju bore i zahtevaju bolje uslove rada – nabavku novih naučno-nastavnih sredstava i unapređenje programa po kojima deca uče.

Belamarić smatra da se nijedna stvar u društvu, čiji su sindikati sastavni deo, ne dešava odjednom. Ono što je najvažnije, kako je istakao, je to što oni imaju različite partnere sa kojima treba da sarađuju i pregovaraju.

"Ako se naprave dobri programi i projekti koji će koristiti i poslodavcima i lokalnoj samoupravi, doći će do saradnje i pregovaranja sa zajedničkim ciljem da svako ima korist od toga, a ne samo jedna strana", zaključuje Đorđe Belamarić.

* Tekst "Uskoro velika akcija sindikata u Vranju, formiranje Socio-ekonomskog saveta prioritet", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 22. juna 2018. godine (<http://ktjs.rs teme/jug-srbije/7-uskoro-velika-akcija-sindikata-u-vranju-formiranje-socio-ekonomskog-saveta-prioritet>)

Skenirajte QR code kako biste
pročitali tekst na portalu KTJS

NEVLADIN SEKTOR: SLABA SARADNJA SA INSTITUCIJAMA

U sklopu projekta "Međunarodna koalicija nevladinih organizacija Jugoistočne Evrope za zaštitu žena i dece od trgovine ljudima i rodno zasnovanog nasilja - STOP", koji finansira Evropska unija (EU), u Nišu je održan treći po redu trening-seminar za predstavnike nevladinih organizacija iz Srbije, s ciljem podrške rešavanju izazova savremenog društva – trgovine ljudima, migracijama i rodne ravnopravnosti.

Na seminaru je razgovarano i o nasilju, diskriminaciji, ljudskim pravima, pregovaračkim poglavljima 23 i 24 za članstvo Srbije u EU, kao i svakodnevnim teškoćama sa kojima se u radu svojih organizacija susreću sami učesnici, interaktivno diskutujući o tim, ali i drugim temama važnim za njihove buduće aktivnosti.

Jelena Marković iz Udruženja Romkinja "Osvit" iz Niša, za portal Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS) istakla je da se organizacija čiji je član bavi lobiranjem za ženska prava i smanjenjem diskriminacije prema ženama.

"Konkretno u Nišu nije tako loša situacija, ali kako se ide ka jugu, predstavnici institucija iz policije, na

primer, nemaju dovoljno svesti o važnosti problema ili jednostavno vlada uvreženo mišljenje da je žena kriva, da je žena žrtva s razlogom, pa policija često ne reaguje", smatra Marković.

Marković je istakla da ljudi iz institucija, "pre svega policije", generalno nisu osetljivi na probleme žena koje su žrtve nasilja i imaju negativne stavove prema manjinskoj populaciji, te je "izuzetno veliki stepen diskriminacije".

"Udruženje poseduje svoj SOS telefon za žene i decu žrtve porodičnog nasilja, koji je adaptiran i za romsku i većinsku populaciju. Ovim se prevazišao problem jezičke barijere kod Romkinja koje se javljaju na SOS telefon", objašnjava Marković.

Predstavnik Civilnog resursnog centra (CRC) iz Bujanovca, Vujica Stevanović, naglasio je da je, pohađajući ovaj trening-seminar, dobio podatke o različitim deklaracijama, zakonima ili izmenama zakona koji, između ostalog, regulišu i problem nasilja u Srbiji i svetu, što je, kako je istakao, bilo korisno.

"Svest lokalnog stanovništva o ljudskim pravima i nasilju je na vrlo niskom nivou. U Bujanovcu imamo

Policija često ne reaguje na nasilje nad ženama: Nevladin sektor u Nišu
Foto: KTJS/ Dušan Pešić

jednu transrodnu osobu, koja se jedina izjasnila iz kompletne LGBT populacije. Kad god prođem s njim ulicom, nailazimo na podsmeh, dobacivanja i slično", skrenuo je Stevanović pažnju i na ovaj problem. On je istakao je da u Bujanovcu saradnja sa institucijama nije na zavidnom nivou, "vrlo je teško, ali se uz trud može funkcionisati".

Trening-seminar u Nišu, izuzev

predstavnik nevladinih organizacija grada domaćina, pohađala su i udruženja iz Užica, Vranja, Bujanovca, Zaječara i Pirota. Trening je vodila Emila Spasojević, sertifikovana trenerica iz Beograda. Ovo je treća po redu edukacija civilnog sektora, a druga u Nišu, u okviru pomenutog "STOP" projekta. Krajem februara ove godine održana je i u Vranjačkoj Banji.

Tekst "Nevladin sektor: Slaba saradnja sa institucijama", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 22. juna 2018. godine

(<http://ktjs.rs teme/transparentnost/21-nevladin-sektor-slaba-saradnja-sa-institucijama>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

SINDIKATI SA JUGA I SEVERA SRBIJE ZA ISTIM STOLOM: LOKALNI SOCIO-EKONOMSKI SAVET U SUBOTICI FORMIRAN JE PRE 13 GODINA, ŠTA SE U VRANJU ČEKA?

Neophodnost osnivanja lokalnih socio-ekonomskih saveta, neprestana borba za prava radnika, kao i edukacija, posebno u sferi pregovaranja, neki su od najbitnijih zaključaka do kojih su došli predstavnici sindikata, lokalnih samouprava i medija iz Subotice i Vranja, učesnici studijskog putovanja u Kelebiji.

Cilj ovog studijskog putovanja, čija su tema iskustva u radu sindikata u privatizovanim preduzećima, je da, prema rečima Ivane Stošić, predsednice Upravnog odbora Romskog centra za demokratiju (RCD), "kroz razmenu iskustava obe strane dobiju najbolje od onog što se dešava na severu, odnosno krajnjem jugu zemlje".

"Ideja o našoj poseti Kelebiji nastala je prošle godine, kada sam iz Subotice, a po projektu 'Sindikat bez granica', pozvana da održim trening vezan za upotrebu rodno-

senzitivnog jezika, veće učešće žena i medija koji su neophodni kako bi sindikat postizao bolje rezultate, a njihove aktivnosti bile vidljive u medijima na teritoriji Vojvodine", rekla je Stošić.

Stošić je istakla da je dogovoreno da tokom sledeće godine članovi subotičkog sindikata posete svoje kolege iz Pčinjskog okruga.

"Neophodno je ubediti i sindikalce i poslodavce da je lokalni Socio-ekonomski savet u njihovom, ali i interesu radnika, pre svega", dodala je.

Ištvan Huđi, predstavnik Sindikata metalaca Vojvodine, rekao je za TV Info puls iz Vranja da je Socio-ekonomski savet u Subotici registrovan 2005, među prvim u Srbiji, jer je shvaćeno i prepoznato da se samo putem kvalitetnog dijaloga može doći do odgovarajućih rešenja.

Huđi je okarakterisao kao "potrebu"

Lokalni socio-ekonomski saveti u interesu radnika, poslodavaca i sindikalaca: Kelebija **Foto: dn 017**

da lokalne samouprave, poslodavci i sindikati sarađuju po raznim pitanjima koja se tiču radnika i to je nešto na čemu su, kako je istakao, insistirali od početka.

On je kao primer naveo iskustvo u radu sindikata u privatizovanom preduzeću istakavši umeće dijaloga kao osnovno sredstvo pregovaranja. "Puno toga smo postigli. Bilo je tu raznih privatizacija od 2005. koje su bile problematične i koje smo pokušali da ispravimo. Među njima je i privatizacija firme 'Bratstvo' iz Subotice, kada smo sa slovačkim kupcem dijalogom, ali na nivou države, napravili kvalitetan odnos na lokalnu zahvaljujući saradnji sa poslodavcima. Uspeli smo da

spasimo to preduzeće koje danas funkcioniše. Ima puno posla, ali su plate pristojne i, što je najbitnije, 350 ljudi ima posao", zadovoljan je Huđi.

Osvrnuo se je i na važnost edukacije i učenja, osobito za one koji rade posao u interesu drugih, naglasivši da niko ne može biti ravnopravan pregovarač ako nema dovoljno znanja, kao i da na pregovoru treba raditi i stalno tražiti mogućnost za unapređenje položaja zaposlenih.

"Već imate potčinjenu ulogu ako ne poznajete dovoljno zakon, pravila, ljude i uopšte funkcionisanje sistema", opominje.

Huđi je rekao da je navikao da, dok sa kolegama sluša šta se dešava "dole po Srbiji", čuje da se "uvek

sprema štrajk ili buna".

"A mi smo shvatili da pre tog štrajka moramo sve učiniti da do njega ne dođe, da ne potrošite ljude na prvom koraku", kaže Huđi.

Član Saveza samostalnih sindikata Srbije za grad Vranje, Miroslav Trajković, smatra da je suštinska razlika između funkcionisanja sindikalnih organizacija na jugu i severu Srbije ekonomski momenat, odnosno bolji životni standard i veće plate.

To je, kako je u izjavi za TV Info puls istakao Trajković, "klasična priča o siromašnom jugu i bogatom severu".

"Imamo mnogo firmi, dosta radnika sa niskim zaradama. Verovatno na to utiče i blizina granice sa Mađarskom, odnosno sa Evropskom unijom. Oni su uspeli da naiđu na razumevanje i napravili su kontakte sa rukovodstvima. Ne kažem da kod nas nema razumevanja, samo ono još nije na naročito visokom nivou između njih i nas", rekao je Trajković.

On je dodao da je priča o formiranju Socio-ekonomskog saveta u Vranju "najbitnija stvar za nas", što se,

prema njegovim rečima, zagovara još od 2005. godine u kojoj je Subotica dobila ovakav savet.

Trajković je apostrofirao nerazumevanje gradskih vlasti, koja nema sluha i koja ne odgovara na upućene im zahteve, uz konstataciju da je u Srbiji u samo 18 opština i gradova formiran lokalni Socio-ekonomski savet.

"Sindikat služi da traži od poslodavaca da se obezbede bolji uslovi i budu bolje zarade. Stvoreno je mišljenje da je dovoljno da se radi za neku minimalnu platu, a najtragičnije je to što tako razmišlja većina radnika. Oni smatraju da je redovnost zarade mnogo bitnija nego visina zarade", rekao je Trajković.

Prisutnima je prikazan i video-spot, koji je realizovala vranjska TV Info puls, u kome se govori o razlozima i neophodnosti formiranja lokalnih socio-ekonomskih saveta, prvenstveno onog u Vranju.

Studijsku posetu Kelebiju organizovala je Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS) uz podršku Olof Palme International Center.

Tekst "Sindikati sa juga i severa Srbije za istim stolom: Lokalni Socio-ekonomski savet u Subotici formiran pre 13 godina, šta se u Vranju čeka?", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 15. oktobra 2018. godine

(<http://ktjs.rs teme/sindikati/30-sindikati-sa-juga-i-severa-srbije-za-istim-stolom-lokalni-socio-ekonomski-savet-u-subotici-formiran-pre-13-godina-sta-se-u-vranju-ceka>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

VIDEO-SPOT O NAJVAŽNIJIM PITANJIMA ZA ZAPOSLENE, POSLODAVCE I LOKALNU SAMOUPRAVU

"Lokalni socio-ekonomski savet od izuzetnog značaja za poboljšanje položaja radnika»

Foto: YouTube/ TV Info puls

"Na teritoriji svake lokalne samouprave u Republici Srbiji može se formirati lokalni socijalno-ekonomski savet, i to na osnovu sporazuma između izvršnih organa lokalne samouprave, sindikata i poslodavaca, i to za tu lokalnu samoupravu", rekla je Ružica Stošić, predsednica Saveza samostalnih

sindikata Srbije za grad Vranje.

Vranjska TV Info puls realizovala je video-spot koji polazi od teze neophodnosti formiranja lokalnih socio-ekonomskih saveta, prvenstveno onog u Vranju, i daje odgovor na pitanje zbog čega su oni važni.

Radnik Slađan Mitić očekuje da će formiranje Socijalno-ekonomskog saveta za grad Vranje "biti od izuzetnog značaja za poboljšanje položaja radnika, za razvoj i stabilnost naše lokalne zajednice uopšte".

Lokalni socijalno-ekonomski savet razmatra pitanja koja se tiču razvoja i unapređenja kolektivnog pregovaranja, politike zapošljavanja, zarada i cena, i uticaja njihovog sprovođenja na socijalni razvoj i stabilnost, na zaštitu radne i životne sredine, zdravstvene i socijalne zaštite i sigurnosti radnika, kao i njihovog obrazovanja i

profesionalne obuke, navodi se u ovom kratkom video-spotu.

"Lokalni socio-ekonomski savet je pravo mesto na kojem bi se razmatrala i rešavala najvažnija pitanja koja se tiču zaposlenih, poslodavaca i lokalne samouprave, a sve u cilju poboljšanja rada i života svih građanki i građana grada Vranja", rekao je Dragoljub Stevanović, ispred Romskog centra za demokratiju (RCD).

Suštinska poruka aktera spota je da "podržimo formiranje lokalnog Socijalno-ekonomskog saveta grada Vranja".

OLOF PALME
INTERNATIONAL
CENTER

POTPISIVANJE UGOVORA SA MINISTARSTVOM GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

Potpisivanje ugovora o pomoći sigurnim kućama i svratištima za decu:
Stošić (levo) i ministarka Mihajlović

Foto: Privatna arhiva

U petak 13. jula 2018. godine, upriličena je ceremonija potpisivanja ugovora po konkursu koji je raspisalo Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, a u cilju pružanja pomoći sigurnim kućama i svratištima za decu širom Srbije.

Javna ustanova Centar za razvoj lokalnih usluga socijalne zaštite, koja rukovodi i Sigurnom kućom, u partnerstvu sa Romskim centrom za demokratiju (RCD), dobila je po ovom konkursu sredstva koja će biti

utrošena za ugradnju sistema za ranu dojavu i zaštitu Sigurne kuće od požara, što je poslednji preduslov za dobijanje licence za rad ove ustanove socijalne zaštite.

Projekat će se sprovoditi u naredna četiri meseca, uz finansijsku podršku pomenutog ministarstva, kao i organizaciju, sufinansiranje i logistiku RCD, a sve u cilju omogućavanja sigurnog utočišta za žene i decu žrtve porodičnog nasilja najjugu Srbije.

Tekst "Potpisivanje ugovora sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture", autora Dragoljuba Stevanovića, objavljen je na portalu RCD 16. jula 2018. godine

(<http://rcd.org.rs/30-potpisivanje-ugovora-sa-ministarstvom-gradjevinarstva-saobracaja-i-infrastrukture>)

Skenirajte QR code kako biste
pročitali tekst na sajtu RCD

RCD

BUJANOVAC

NEZAVISNO DRUŠTVO NOVINARA VOJVODINE U VRANJU: O PROJEKTIMA I DRUŠTVENIM MREŽAMA SA MEDIJIMA CIVILNOG DRUŠTVA

Članovi Nezavisnog društva novinara Vojvodine (NDNV) održali su jednodnevnu radionicu u Vranju za predstavnike medija nevladinog sektora, u cilju edukacije o projektnom menadžmentu medija civilnog društva, finansijskom upravljanju projektima, kao i upotrebi društvenih mreža i novih tehnologija kao platformi za izveštavanje.

Svoja iskustva sa novinarima vranjskih medija podelili su Duško Medić i Miloš Katić, projektni odnosno finansijski menadžer NDNV-a, kao i Maja Leđenac, dopisnica agencije Beta, i novinarka Vojvođanskog istraživačko-analitičkog centra "VOICE" i Omladinskog radija.

Bilo je reči o metodologiji koja se upotrebljava da bi projekti bili strukturirani, pisani uz detaljnu analizu problema, a u diskusiji je apostrofirao i značaj pažljivog čitanja dokumenata za apliciranje.

"Radimo na tome da smanjimo procenat projektnog finansiranja, a

povećamo komercijalne prihode", naglasili su iz NDNV-a.

Drugi deo ove interaktivne radionice posvećen je značaju savremenih tehnologija i socijalnih mreža u promociji. Novinari sa severa i juga zemlje istog su mišljenja da je jedan od glavnih ciljeva svakog medija, a kroz prizmu konstantnog menjanja okruženja na društvenim mrežama, "kako dopreti do što većeg broja ljudi".

"Publika gleda na telefonima, ne prema desktop računarima, pa u zavisnosti od toga i smišljamo kreativne načine da plasiramo sadržaj našim ciljnim grupama", jedan je od opštih zaključaka učesnika radionice.

Praksa je pokazala da je, ne samo poželjno, već i izuzetno korisno da mediji zaposle osobe koje se bave isključivo društvenim mrežama, ako budžet firme to omogućava, jer je time povećana vidljivost sadržaja koji postaje dostupniji većem broju ljudi.

Novinarstvo značajno propada: NDNV u Vranju Foto: KTJS/ Dušan Pešić

Posebnu pažnju su Leđenac, Katić i Medić posvetili pravilnoj upotrebi mobilnog novinarstva, uz obavezno korišćenje dodatne opreme, i uživom prenošenju događaja.

Kao primeri najčešće su korišćeni portali NDNV, VOICE i Portal građanske Vojvodine – Autonomija, ali i mediji učesnika seminara iz Vranja, te davani predlozi o ispravljanju uočenih grešaka i poboljšanju kvaliteta objavljenog sadržaja.

Tekst "Nezavisno društvo novinara Vojvodine u Vranju: O projektima i društvenim mrežama sa medijima civilnog sektora", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 29. oktobra 2018. godine

(<http://ktjs.rs teme/transparentnost/27-nezavisno-drustvo-novinarar-vojvodine-u-vranju-o-projektima-i-drustvenim-mrezama-sa-medijima-civilnog-drustva>)

"Promena profesije je u toku, ona retardira, značajno propada", zaokruženo je stanje srpskog novinarstva u celini.

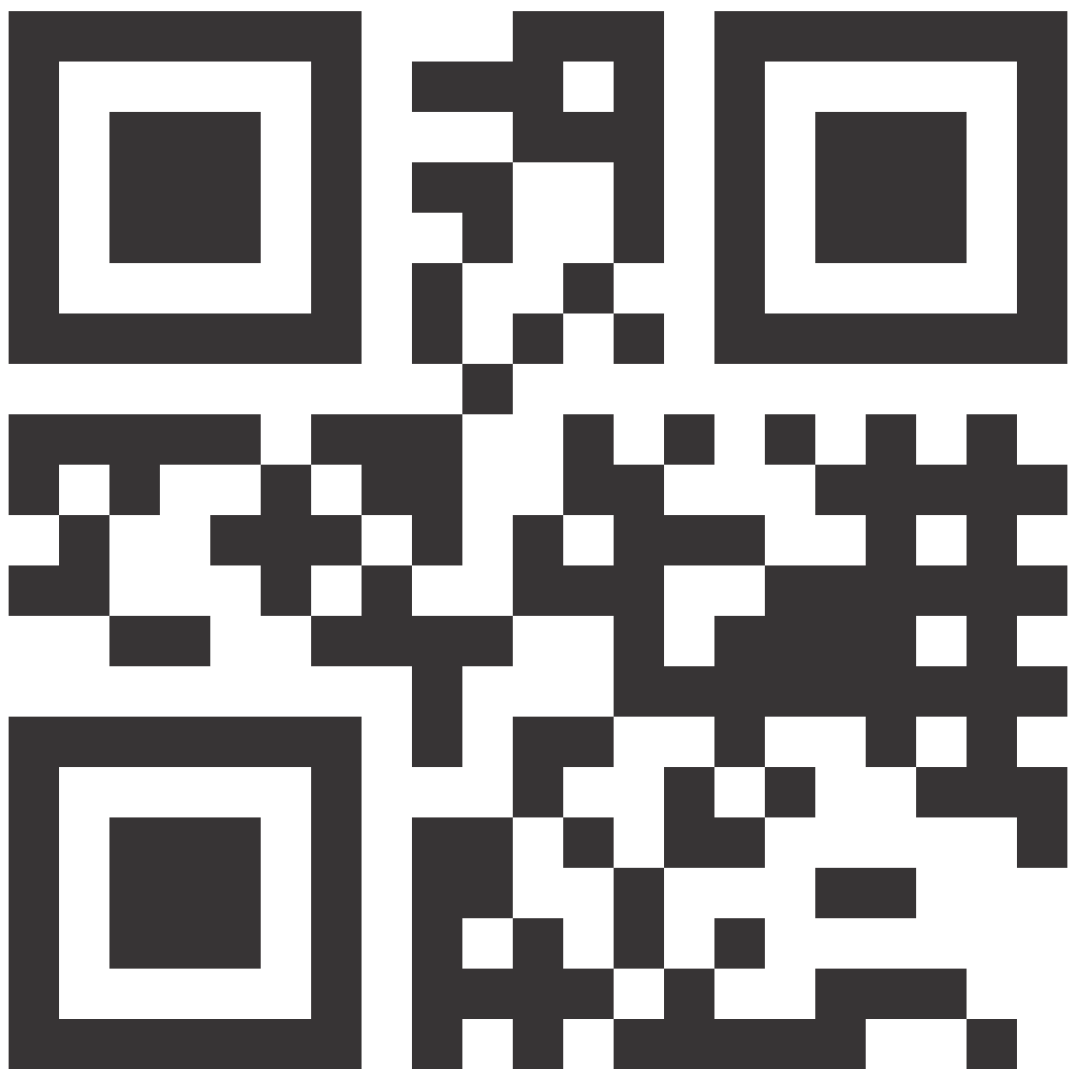
Stoga je upućen apel medijima o traganju za istinom, sve u cilju objektivnog izveštavanja javnosti.

Svi članovi medija koji su deo Koalicije bili su prisutni na radionici.

Pre gostovanja u Vranju, predstavnici NDNV-a radionicu sa identičnom tematikom održali su i u Bujanovcu.

PORTAL KOALICIJA ZA TRANSPARENTNOST JUGA SRBIJE WWW.KTJS.RS

ORGANIZACIJA ZA SVE I SVAŠTA – PARTIJSKA KNJIŽICA KAO ULAZNICA U SVET PROJEKTOG (SU)FINANSIRANJA?

Centar za društvene integracije (CDI) za kratko se vreme profilisao kao jedna od najproduktivnijih i najuspešnijih organizacija nevladinog sektora u Vranju, prevashodno posmatrano kroz širok spektar oblasti kojima se bavi – od ekoloških i tema o podršci Romima, ljudima sa Kosova i Metohije, osobama sa invaliditetom, preko migranata, pa sve do sticanja veština za pisanje projekata i upoznavanja mladih sa kulturnim nasleđem grada Vranja.

Ovolikim se zadobijenim poverenjem od strane onih koji projekte finansiraju – mahom Grada Vranja – ne mogu pohvaliti ni mnogo "starije" organizacije; uzimajući u obzir da je CDI osnovan, sudeći po podacima Agencije za privredne registre (APR), 18. avgusta 2017, te da je uspeo da svoje kvalitete pokaže i dokaže za svega 16 meseci postojanja.

Prema podacima sa sajta APR-a, zastupnica CDI je Anita Stojanović, članica Srpske napredne stranke

(SNS) i predsednica vranjskog Saveta za informisanje vladajuće partije – na lokalnu, kao i republičkom nivou.

Nesporno je da je, pri pogledu na sajt Agencije, u kartici o oblastima ostvarivanja ciljeva CDI, navedeno: "Zaštita prava ugroženih i marginalizovanih grupa (žene, deca, invalidi, samohrani roditelji, veterani, socijalni slučajevi i manjine), kultura, obrazovanje i zaštita životne sredine". Dakle, sve oblasti su obuhvaćene. Ili, skoro sve.

Za pohvalu je svaki vid angažovanja zarad poboljšanja kvaliteta i uslova života naših sugrađana, pa se aktivnosti koje u svrhu realizacije projekata, među ostalim udruženjima i organizacijama, sprovodi i CDI – smatraju nužnim.

Nekoliko je, međutim, suštinskih pitanja koja bi trebalo da zanimaju sve građane Vranja koji dobrim delom popunjavaju lokalni budžet i takođe finansiraju ovakve poslovne i projektne poduhvate. Nije ovde važno ko je dobio, već – zbog čega

baš on? Koje su to preporuke koje ga izdvajaju iz gomile i čime on pobeđuje konkurenciju? To je ono što se naziva javnim interesom, valja znati gde i za koje potrebe ide novac iz budžeta, i postoji li ekonomska, zdravorazumska i svaka druga opravdanost za to.

Portal KTJS želeo je da o ovim i još nekim pitanjima razgovara sa "alfom i omegom" CDI, Anitom Stojanović, zastupnicom ove organizacije civilnog sektora, kada bi, u formi intervjua, Stojanovićeva razrešila moguće dileme i odgovorila na pitanja. Ona je, pri telefonskom pozivu novinara, istakla da "nije sigurna" i "da će da odluči da li će da govori" za portal KTJS.

Njoj su pitanja poslata imejlom kojim je Stojanovićeva do sad komunicirala sa novinarom portala KTJS, a postojala je mogućnost da i ona odgovore pošalje elektronskom poštom. Kontaktirana je i preko društvene mreže fejsbuk, ali je **z a s t u p n i c a j e d n e o d** najproduktivnijih organizacija civilnog sektora u Vranju poruku poslatu 6. novembra – "videla", ali na nju nije odgovorila do objavljivanja ovog teksta.

Od projektno dobijenog novca o kome KTJS ima podatke, treba istaći iznos od 100.000 dinara na ime sredstava za finansiranje ili sufinansiranje programa i projekata iz oblasti društvenog i humanitarnog rada u 2018, i to za potrebe projekta "Od ideje do

projekta". Stojanovićeva je tada za KTJS rekla da novac za projekat nije dobila po političkom osnovu, već zbog samog njegovog kvaliteta.

"O projektima je odlučivala relevantna komisija, a ja tvrdim da je naš izuzetno dobar. Tražili smo pola miliona dinara, odobreno nam je 100.000 i nismo se bunili zbog toga", rekla je onda Stojanovićeva za KTJS.

NAPREDNJAK SAM – E, PA ŠTA

Na javnom konkursu za finansiranje ili sufinansiranje projekata iz kulture za 2018. CDI je dobio ukupno 250.000 dinara. Ostali smo, međutim, uskraćeni za informacije o svim ostalim projektima koji su finansijski podržani na konkursima, a za čiju je realizaciju CDI dobio novac, što od Grada Vranja, što od ostalih donatora. Važno je znati koliki je budžet za svaki od realizovanih projekata. Premda na sajtu Centra postoje informacije o projektima, mahom o njihovoj sadržini i vremenskim periodima u kojima su izvođeni, one su, za potrebe ovog teksta, ipak zahtevale dopunu.

Sve nas ovo vraća na početak i pitanje kompetencija i preporuka. Nezaobilazna je činjenica da je Anita Stojanović članica SNS-a, ujedno i predsednica Saveta za informisanje vladajuće partije, što ona ne krije i sa ponosom ističe. Na svom fejsbuk profilu, koji je otvoren i javnosti dostupan, zabeleženo je da je prva

objava Stojanovićeve koja je u vezi sa SNS-om na ovoj socijalnoj mreži obelodanjena 28. juna 2017 (tiče se Ane Brnabić, predsednice Vlade Republike Srbije; p.a), a da je CDI osnovan mesec i po dana potom – 18. avgusta.

Stoga se ne može reći da se period dolaska Stojanovićeve na funkciju u stranci "u dlaku" poklapa sa datumom osnivanja CDI, nije bilo moguće ni očekivati takav scenario, ali je opravdano zapitati se: Da li je mesto predsednice Saveta za informisanje vladajuće stranke ulaznica u svet projektnog (su)finansiranja? U svakom slučaju, svoje viđenje ili objašnjenje mogla je dati sama Anita Stojanović. Nije pristala na razgovor.

Opet, gledajući fotografije objavljene na fejsbuku, postavlja se pitanje da li su i aktivnosti poput obeležavanja Svetskog dana zdrave hrane, zajedno sa članovima Saveta za prirodne resurse, zaštitu životne sredine i održivi razvoj Gradskog odbora SNS u Vranju, te akcija farbanja klupa u gradskom parku od strane članova Saveta za ekologiju (među njima, u prepoznatljivoj zelenoj majici, i predsednica Saveta za informisanje, Anita Stojanović; p.a) – preporuke za projekat iz oblasti ekologije.

Stojanovićeva je diplomirala na Pedagoškom fakultetu u Vranju, kako je navedeno na njenom fejsbuk profilu. Sa druge strane, zarad potreba projekata – od

**Predsednica jedne od
najproduktivnijih organizacija u
Vranju: Stojanović
Foto: facebook/ Anita Stojanović**

informacionih tehnologija i obuke penzionera za rad na računaru, pa sve do uključenja osoba sa invaliditetom u životne tokove – zahteva se širok dijapazon znanja i veština. Portal KTJS planirao je da pita Stojanovićevu o saradnicima koji su učestvovali u izradi i realizaciji projekata, ako ih ima, i po kojim su kriterijumima odabirani, da li raspisivanjem javnih poziva ili na neki drugačin.

Da je pristala na razgovor, predsednica CDI mogla bi i da vranjsku javnost upozna sa brojem zaposlenih u njenoj nevladinoj organizaciji, kao i da potvrdi ili demantuje glasine da neke od

svojih saradnika sa kojima je sarađivala nije isplaćivala preko računa banaka.

Portal KTJS je stupio u vezu sa osobom za koju je imao pouzdana saznanja da je u prošlosti bila zaposlena kod Stojanovićeve na realizaciji projekta, kojoj zarade nisu bile uplaćivane preko bankovnog računa, ali je ona ove navode, u kratkoj prepisci na fejsbuku demantovala rečima da "ne sarađuje sa Anitom i ne želi nikakve intervju", i kategorički odbila da da bilo kakav komentar.

"To me ne zanima, ja vodim miran i povučen život", kratko nam je poručila.

Postoji i jedna naročito važna činjenica u vezi sa jednim od projekata, "Digitalna pismenost populacije trećeg doba" koji se bavi kursevima rada na računaru za penzionere. Na sajtu CDI navedeno je da je realizovan u periodu od 1. decembra 2017. do 1. juna 2018, uz finansijsku podršku Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija Vlade Republike Srbije. Ono što je simptomatično je to da su od datuma osnivanja organizacije do datuma početka realizacije projekta prošla ukupno tri i po meseca, pa je nejasno kako je za tako kratko vreme Stojanovićeve zadobila poverenje resornog ministarstva.

BEZ ODGOVORA

Stojanovićeve je mogla da govori i o tome kako je, kao članica vranjskih naprednjaka bila – ili je i danas, ne zna se – i deo neformalne grupe "Zelena planeta", te i na ovaj način od Grada dobila novac za (su)finansiranje projekata. Mogla je da objasni i na koji način je isplatila – ili i dalje isplaćuje – radnike, budući da neformalna grupa nema svoj račun u banci.

Akciju čišćenja i ulepšavanja životne sredine u naselju "Raška" je, sudeći po objavi na fejsbuk profilu Stojanovićeve, 17. septembra 2017. organizovala i u delo sprovedla "Zelena planeta", pored u međuvremenu osnovanog CDI. Akcija je izvedena u sklopu projekta "Zdravo društvo – zdravi mi!", a predsednica ove organizacije nevladinog sektora tom se prilikom zahvalila JKP "Komrad", koji je neformalnoj grupi čiji je deo (ili lider?) "pružio tehničku podršku".

Pored gorepomenutog projekta, "Zelena planeta" je, deset dana posle, organizovala i istoimenu ekološko-edukativnu tribinu u Domu učenika u Vranju. Kako su lokalni mediji onda izveštavali o tom događaju, "ova neformalna grupa je na konkursu za finansiranje i sufinansiranje projekata iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine u 2017. dobila finansijsku podršku grada Vranja".

Grad Vranje sufinansirao je i projekat "Džepovi puni vranjske

kulture", a za tu prigodu snimljen promotivni film – izrađen u produkciji TV Vranjska plus – imao je projekciju u Vranju.

Pitanja ima puno, ali ostala su bez odgovora. Možda i najznačajnije upućeno je predsjednici CDI, a tiče se, najblaže rečeno, nelogičnosti u poslovanju.

Imamo situaciju da žena, koja se dosta pita o oblasti informisanja u Vranju (kao nosilac bitne funkcije), naprednjakinja, dobija novac na projektima iz gradskog budžeta – kao predsjednica nevladine organizacije koja se prijavljuje na konkurse. Tim budžetom upravljaju i novac joj dodeljuju ljudi koji su, baš kao i ona, napredni. Govorimo, dakle, o "stranačkoj" simbiozi.

Iz ove perspektive posmatrano, pitanje za predstavnicu, ako ne najuspešnije, onda svakako jedne od najuspešnijih i najproduktivnijih nevladinih organizacija u Vranju, moglo bi da glasi: Da li Anita Stojanović smatra sukobom interesa, nepotizmom i trgovinom političkim uticajem to što je ona, u isto vreme, predsednica Saveta za informisanje vladajuće partije, političke opcije koja projektni novac dodeljuje, dok je paralelno sa tim ona i na čelu CDI, organizacije koja novac iska i, na posletku, kao po nepisanom pravilu, dobija?

Anita Stojanović do objavljivanja ovog teksta nije odgovorila na pitanja upućena elektronskom poštom.

Tekst "Organizacija za sve i svašta – partijska knjižica kao ulaznica u svet projektnog (su)finansiranja?", autora S.R, objavljen je na portalu KTJS 10. decembra 2018. godine

(<http://ktjs.rs teme/transparentnost/36-organizacija-za-sve-i-svasta-partijska-knjizica-kao-ulaznica-u-svet-projektnog-su-finansiranja>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

KRITIČKI OSVRT

Anita Stojanović, zastupnica Centra za društvene integracije (CDI) iz Vranja, nije izolovan slučaj. TV Vranjska plus, glasilo Srpske napredne stranke (SNS), za dve godine postojanja (od 2016) inkasirala je najviše projektnog novca na lokalnu; uz Radio-televiziju Vranje (RTV), čiji je većinski vlasnik – baš kao i TV Bujanovac – takođe "neskriveno intiman" sa vladajućom partijom, iako je, pre nego što je odlučio da promeni političku opciju, bio "ponosni socijalista".

Ilustracije radi, uzmimo za primer tekuću godinu. Prilikom podele novca po osnovu konkursa za (su)finansiranje pojekata u oblasti javnog informisanja za 2018. godinu, TV Vranjska plus dobila je 5 miliona dinara iz gradskog budžeta, plus je projekat portala ove televizije podržan sa 400.000. Radio-televizija Vranje po istom konkursu inkasirala je 5,65 miliona dinara, dok je portal "nagrađen" sa 250.000, a projekat radio-stanice Radio Vranja sa 400.000 dinara.

Dakle, od ukupno 13,5 miliona za televizijsku produkciju u 2018, dvema najvećim i vlastima najneophodnijim televizijama opredeljeno je čak 10,65 miliona dinara.

Pride je TV Bujanovac pomognut sa 600.000 dinara, pa osim što

govorimo o favorizovanju provladinih medija, govorimo i o monopolu na informacije, uzmemo li za primer dve televizije u većinskom vlasništvu Zorana Veličkovića.

Primera, dakle, ima, a modus operandi je toliko očigledan, pa saopštenja ili javni nastupi gradskih čelnika – onih koji taj novac dele – prilikom pokušaja da odbrane svoje odluke o nakaradnim rezultatim konkursa, deluju sramotno i vređaju inteligenciju mislećih ljudi. Ovaj "izum" raspodele novca građana podobnim medijima nije, mora se istaći, patentirala vladajuća politička sila oličena u SNS-u, ali je u tome uspešnija od svih njenih prethodnika. Nisu verovatno krivi ovi u Vranju. Ili Preševu i Bujanovcu. Instruisani su oni od neke "više sile".

Setimo se samo prošlogodišnjeg konkursa i pokušaja vlasti da mizernom sumom ponizi Novine vranjske i OK radio. Vranjske su u međuvremenu ugašene, a Radio OK je prešao na Njihovu stranu.

Vratimo se, ipak, na Anitu Stojanović koja je diplomirala na Pedagoškom fakultetu u Vranju, a čija se organizacija bavi, možemo slobodno reći i nećemo pogrešiti, svačim – od projekata sa Romima i ljudima sa Kosova i Metohije, pa sve do ekologije i edukacije penzionera.

Opet, tu je pitanje stečenog poverenja, ali ne možemo a da se ne zapitamo na osnovu čega ta organizacija dobija novac na konkursima, a da pritom, za neke od oblasti, postoje kompetentnije organizacije od CDI.

Možda su baš zbog ovoga građani Vranja, Preševa i Bujanovca izgubili veru, misleći – a uzimajući kao reper samo najekstremnije primere – da sve nevladine organizacije služe da im iz džepa otimaju novac i trpaju ga u svoj. Ne treba ih kriviti, treba ih

razumeti, jer je takav način razmišljanja u potpunosti opravdan.

A ljudi koji sede po konkursnim komisijama mogli bi najpre da budu izabrani pozaslugama svojim, po "čojstvu i junaštvu", da konačno počnu da čine po sopstvenoj savesti, ako je imaju, a ne po nalogu "mutavih urlatora zvučnih titula", koji, kako reče narodni pevač, "hrabro spletkare zaštićeni lopovskim kodeksom".

Dušan Pešić

OLOF PALME
INTERNATIONAL
CENTER

ETIKETIRANA U SOPSTVENOM STANU

"Na pitanje o čemu se radi i ko je čovek koji sedi pored mene, rečeno mi je da je on pomoćnik javnog izvršitelja i da je došao da popiše moje stvari zbog Bojana Anđelkovića, sina bivšeg vlasnika stana. Bila sam šokirana", u neverici započinje priču Vranjanka Slavica Cvetković, majka dvoje maloletne dece koja živi u stanu u ulici Esperanto, u naselju Ledena stena.

Iako tog prepodneva, 27. novembra nije očekivala nikoga, "a kamoli nezvane goste", neko je zazvonio na vrata stana u kome Cvetkovićeve sa decom živi od decembra 2006. godine. Otvorila je i ugledala jedno civilno lice i troje policajaca.

"Čovek koji nije nosio uniformu me je pozdravio i pitao me kako sam. Na moj odgovor 'Hvala na pitanju, dobro', upitao me je gde je Bojan Anđelković. Rekla sam ljubazno da je ovo ko zna koja po redu poseta policije i da Anđelković i njegova porodica od 2006. godine ne žive ovde. Pozvala sam ih u stan u nadi da ćemo konačno razrešiti situaciju da ovde živim ja, a ne Anđelković", rekla je Slavica za portal Koalicije za transparentnost juga Srbije (KTJS).

Miloš Tasić, pomoćnik javnog izvršitelja koji je sa još troje policijskih službenika tog utorka

boravio u "prijateljskoj" poseti Cvetkovićevoj, nije ovoj samohranjoj majci precizirao zbog čega treba da se popišu stvari u njenom stanu, što je ovde suštinski važno, kao ni zbog kog se eventualnog prekršaja Anđelković tereti, niti spominje moguće dugovanje sina bivšeg vlasnika stana.

Rekla je da "ni u najluđim snovima" nije očekivala da će joj se ovako nešto desiti i više puta naglasila neprofesionalnost, nestručnost i bahatost "četvorke sa ulaznih vrata".

"Tasić mi je rekao da mora da popiše stvari jer je Bojan Anđelković izvršio neki prekršaj prema Rafajzen banci, ali i još nekoliko prekršaja. Nije precizirao šta je u pitanju, u kom vremenskom periodu su se ti prekršaji desili, kao i kolika je suma novca u pitanju. Predložila sam da se on čuje sa suprugom Bojana Anđelkovića, Tanjom, na šta je pristao", istakla je Cvetkovićeve.

Ova majka je dodala da su tom prilikom Tasić i Tanja Anđelković razgovarali o Bojanu i, kako joj je preneto, Anđelkovićeve je izjavila da će njen suprug "kroz pola sata biti u Vranju", da svoje prebivalište odjavi iz ulice Esperanto.

Pomoćnik javnog izvršitelja je, pošto mu je Cvetkovićeve dala na uvid

presudu da polovina stana pripada njoj, nazvao "nekoga" telefonom i glasno upitao: "Znači da popisujem?".

"Tada sam ga pitala otkud on zna da sam ja Slavica Cvetković i zašto mi nije pokazao na vratima svoju legitimaciju. Nije mi bilo jasno ni zašto će popisivati moje stvari, kada je već razgovarao telefonom i sa Bojanom i sa Tanjom. Pokazala sam svoju ličnu kartu i novinarsku legitimaciju, i zatražila da se i on legitimiše. Zar nije trebalo da bude obratno? Nakon toga je iz torbe izvadio nalepnice i počeo sa popisivanjem stvari. Čutao je i popisivao svaku stvar, pa i onu koju po Zakonu o izvršenju i obezbeđenju nema pravo, poput trpezarijskog stola i stolica", rekla je Cvetkovićeva.

Ona je vlasnica polovine stana u ulici Esperanto, u kome živi sa dvoje dece, dok druga polovina pripada njenom bivšem suprugu od koga se razvela pre tri godine.

Kako objašnjava, u stan, koji je kupila od Časlava Anđelkovića, sa svojim tadašnjim suprugom uselila se decembra 2006. godine. Dodala je da Časlav nije živio u ovom stanu, već njegov sin Bojan Anđelković sa porodicom – suprugom Tanjom i, tada, jednim detetom.

Slavica u razgovoru otkriva da nikakvih problema nije bilo sve do pre "otprilike godinu dana", kada su na njena vrata gotovo na nedeljnom nivou počela da kucaju "plava"

uniformisana lica, pripadnici MUP u Vranju.

"Imam rok od 15 dana da se žalim, odnosno da preko advokata ja odjavim Bojana Anđelkovića sa adrese stana u kome živim, ako želim da sačuvam svoje stvari. To mi je savetovao Tasić. Zakon je takav kakav je, i to je tako, ali ljudskost je nešto drugo. Ja ne mogu da se bijem sa Tasićem i policijom, niti to želim. Nisam kriva što se Anđelković nije odjavio sa ove adrese, pa ga sad gone", sva potresena priča Slavica.

Pokušala je da objasni policiji i pomoćniku javnog izvršitelja da rođena sestra Bojana Anđelkovića živi na istom spratu u njenoj zgradi, da mogu i sa njom da razgovaraju, "ali se oni na to nisu osvrtni". Rekla im je da je "u stalnom kontaktu" sa Bojanovom suprugom, Tanjom, koju je obavestila da su u subotu, 24. novembra, kao i desetak puta pre toga, na njena vrata kucali policajci tražeći Tanjinog supruga.

"Tanja mi je na to odgovorila da je to nešto prekršajno, nešto što Bojan treba da plati i da će, kako mi je rekla, sve biti završeno u ponedeljak, 26. ovog meseca. Ništa nije završeno. Ta agonija traje više od godinu dana, policajci su dolazili desetak puta, najmanje, uglavnom u vreme odmora i u terminima kada ja, da sam zaposlena, ne bih mogla da budem kući", objasnila je Cvetkovićeva.

Presudu Osnovnog suda u Vranju, P.br. 4591/13 od 13. marta 2014.

godine, kojom se utvrđuje, kako se u presudi navodi, u odnosu na tuženog bivšeg Slavičinog supruga, "da je tužilja Slavica Cvetković iz Vranja, po osnovu sticanja u braku stekla pravo svojine u delu jedne idealne polovine stana, u ukupnoj površini od 60,95 m², koji se nalazi u Vranju, u ulici Esperanto, upisan na katastarskoj parceli br. 6466/1 KO Vranje 1", Cvetkovićeva je izvršiteljku pokazala i pri poslednjem susretu, 27. novembra, tokom popisa stvari iz stana.

Međutim, kako je istakla, pomoćnik javnog izvršitelja ponavljao je da "mora da popiše stvari".

"Ovakvog zastrašivanja nikad nije bilo. Kao u nekakvom magnovenju. Kako se tad osećalo moje dete? Sreća pa mlađi sin nije bio u stanu. Tasić je samo ustao i počeo da lepi nalepnice. To je strašan prizor. A maloletna ćerka u sobi sedi i ne sme da izađe", dodala je Slavica.

Ova majka prepričava da su se tokom 45-minutne posete dogodile i neke "nelogičnosti", kako ih je nazvala.

"Tasić je nekog zvao za mišljenje i rekao tom nekom da će postupiti po zakonu. Preda mnom je razgovarao sa Bojanom i Tanjom, njegovom suprugom, i dogovarali su nešto za sutradan prepodne (sreda, 28. novembar; p.a). Kao da namerno ovo rade. Dakle, jasno im je da Bojan ne živi u ovom stanu, a, kao, sprovode zakon. Samo tri dana pre ovog događaja bila je takva lupnjava

policijskih službenika na vratima, kao da sam ja ubica ili mafijaš, a ne samohrana majka", objašnjava Slavica.

Njoj je Bojan Anđelković u telefonskom razgovoru samo delimično otkrio jednu od začkoljica i bacio sumnju u regularnost i neophodnost popisivanja trpezarijskog stola, laptopa, stolica, komode, televizora i drugih komada nameštaja i tehnike iz stana u ulici Esperanto.

"U telefonskom razgovoru Anđelković je meni rekao da su izvršitelj i policajci došli pro forme, jer je on dao mito u iznosu od 500 evra, ne znam kome jer je rekao da to za mene nije važno", otkrila je Cvetkovićeva.

Kako zalepi etiketu, vi je odlepите

Slavica Cvetković je za KTJS izjavila da joj je u PU Vranje rečeno da napiše zahtev da se Bojan Anđelković odjavi sa njene adrese, kako bi policija započela taj proces.

"Dan nakon popisivanja mojih stvari, u holu policijske stanice srela sam jednog policajca koji me je zaustavio i pitao da li imam minut vremena. Rekao mi je da je on bio u mom stanu tokom popisa i da smatra da nije trebalo da izvršitelju dozvolim da popisuje stvari", rekla je Cvetkovićeva.

Pitala ga je kako je mogla da pomoćnika javnog izvršitelja spreči u tome, na šta joj je ovaj policijski službenik rekao:

"Kako zalepi etiketu, vi je odlepите", rekao je on.

Na Slavičino pitanje da li bi krenuo sa njom kod svog nadređenog, komandira Igora Živkovića, da njemu ovo kaže, rekla je da joj policajac ništa nije odgovorio, te je ona "krenula svojim putem".

Kako je Cvetkovićeva istakla, nazvala je bivšeg supruga telefonom sa namerom da joj ovaj dostavi kupoprodajni ugovor za stan iz 2006. godine, koji je on sklopio sa bivšim vlasnikom, Časlavom Anđelkovićem.

"Rekao mi je da je na poslu i da će ga dostaviti u toku dana, što je i učinio", rekla je Slavica.

Ona je u trenucima popisivanja stvari telefonom razgovarala sa glavnom i odgovornom urednicom portala KTJS, Ivanom Stošić, želeći da i mediji izveste o njenom slučaju. Budući da joj je Stošićeva rekla da će što pre doći u njen stan, Cvetkovićeva je, kako je istakla, "zamolila" pomoćnika javnog izvršitelja i troje policijskih službenika da sačekaju da stignu predstavnici medija.

"Došli su oko 11 sati, otišli četrdesetak

minuta kasnije. Molila sam ih da sačekaju samo pet minuta, nisu hteli. U ovoj državi, na osnovu Zakona o izvršenju i obezbeđenju, u kuću može da mi uđe bilo ko jer se neko pre mene nije odjavio sa ove adrese. Premda ja živim u ovom stanu, meni sad sve mogu da iznesu, a nisam ništa kriva", očajna je ova majka.

Ivana Stošić, glavna i odgovorna urednica portala KTJS, ispred zgrade u ulici Esperanto u kojoj Cvetkovićeva živi, videla je vozilo u kojem je bio Tasić, a koje je već bilo u pokretu. Za razliku od pomoćnika javnog izvršitelja, policajci su se vratili da Stošićevoj objasne novonastale okolnosti.

"Zaustavljala sam ih rukom i govorila: 'Molim vas, stanite, stanite!'. Izvršitelj se nije vratio, ali zato jeste policija. Rekli su da su samo asistirali.

"Ni u najluđim snovima": Popisivali joj stvari iz stana zbog duga prethodnog stanara
Foto: KTJS/ Dušan Pešić

Pitala sam ih da li je trebalo da asistiraju kod žene koja je samohrana majka i koja je žrtva sistema. To što se neko nije odjavio sa njene adrese, iz stana u kome ova žena sa decom živi 12 godina, ne znači da je ona kriva", rekla je Stošićeva.

Stošićeva je apostrofirala da je splet okolnosti koji je zadesio Slavicu Cvetković, upozorenje svim vlasnicima stanova da "pro forme nikad ne prijavljuju nikog", jer može biti neželjenih posledica.

"Ako taj neki stanar bude izvršni dužnik bilo kome, a prijavljen je na nekoj adresi, stradaće vlasnik jer se po zakonu popisuju stvari dužnika, iako on ne živi u tom stanu ili kući. To

je najveća nakarada Zakona o izvršenju i obezbeđenju koji u Srbiji postoji otkad su se pojavili javni izvršitelji. To njima olakšava posao, ali stvara nenormalne i nepotrebne stresove ljudima, kao što je ova situacija sa kupovinom stana", istakla je Stošićeva, po profesiji diplomirana pravica.

Ono što je u celoj ovoj zavrzlami neophodno istaći je nelogičnost i sporost sistema, koji svakim danom prinosi sve veći broj žrtvi. U prilog tezi o nakaradnosti svega u Srbiji govori i primer samohrane majke iz vranjskog naselja Ledena stena.

Traumu koju su ona i njena deca preživela 27. novembra, kao i permanentnu okupaciju njihovog

stana u prethodnih godinu dana, nijedan sud ne može nadoknaditi. To se ne meri u novcu ili godinama zatvorske kazne, već u narušenom zdravlju, povišenom nivou šećera u krvi, pritisku, stresu i ostalim "pratećim efektima" koji se javljaju nakon ovakvih i sličnih iskustava građanstva.

Zbog čega su nadležne institucije i njihovi eksponenti svesno išli preko logike i, bitnije, dokumenata u vidu dokaza, iako je i njima samima bilo i više nego jasno da – u konkretnom slučaju – u tom stanu ne živi Bojan Anđelković, te da ga treba potražiti na drugoj adresi.

Dalje, pomoćnik javnog izvršitelja savetuje šokiranu i poraženu ženu da, pazite, ona sama sa adrese stana u kome živi odjavi čoveka koji je pre

nje živio u toj stambenoj jedinici. To je inače bila obaveza i dužnost Anđelkovića. Kako je taj isti čovek 12 godina bio prijavljen na toj istoj adresi u stanu koji više nije u njegovom vlasništvu, to je već pitanje za nadležne.

"Ako je Bojan Anđelković prijavljen na ovoj adresi, zašto u proteklih 12 godina nijedan račun za struju, vodu, televiziju i komunalije nije adresiran na Bojana Anđelkovića, već na moje i ime mog bivšeg supruga? To ujedno znači da smo se mi uredno prijavili, a da se oni nisu odjavili", objašnjava Cvetkovićeva.

Cvetkovićeva se sa apsolutnim pravom pita i zbog čega je sve učestalije bezobzirno ponašanje prema ženama i samohranim majkama baš od strane onih koji bi

Šta izvršitelj ne sme da popiše i zapleni

Po čl. 218 Zakona o izvršenju i obezbeđenju, od izvršenja se izuzimaju:

- 1) odeća, obuća i drugi predmeti za ličnu upotrebu, posteljne, stvari, posuđe, deo nameštaja koji je neophodan izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva, šporet, frižider i peć za grejanje;
- 2) hrana i ogrev koji su izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva potrebni za tri meseca;
- 3) gotov novac izvršnog dužnika koji ima stalna mesečna primanja do mesečnog iznosa koji je zakonom izuzet od izvršenja, srazmerno vremenu do narednog primanja;
- 4) ordenje, medalje, ratne spomenice i druga odlikovanja i priznanja, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi i porodične fotografije izvršnog dužnika;
- 5) pomagala koja su osobi sa invaliditetom ili drugom licu s telesnim nedostacima neophodna za obavljanje životnih funkcija;
- 6) kućni ljubimac.

trebalo da ih štite, što je i životna praksa potvrdila.

Zbog čega je izvršitelj tek nakon opomene same stanarke njoj pokazao svoju službenu legitimaciju?

Mnogo je pitanja, a odgovora, evidentno, nedovoljno, malo ili ih uopšte nema. Verovatno ih neće ni biti. Naša sugrađanka, majka, žrtva je sistemske greške.

Problem leži u tome što, nažalost, ovakvih primera ima toliko da se ne mogu svrstati u kategoriju statističke greške.

Do objavljivanja ovog teksta, Bojan Anđelković se nije odjavio sa adrese u ulici Esperanto u kojoj živi Slavica Cvetković, iako je, kako je rekla Cvetkovićeva, "obećao i da će je lično odvesti u policijsku stanicu da reše ovaj problem".

Tekst "Etiketirana u sopstvenom stanu", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 29. novembra 2018. godine
(<http://ktjs.rs teme/rodna-ranopravnost/35-etiketirana-u-sopstvenom-stanu>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

KRITIČKI OSVRT

Slavica Cvetković žrtva je sistema – katastrofalne birokratije i elementarnog neznanja državnih službenika o materiji kojom se bave. Skoro sam saznao da je u Portugalu birokratski sistem komplikovaniji, besmisleniji i grđi od našeg. Poznanica koja tamo živi i radi mi je prenela svoka iskustva. Ali me to nimalo ne teši, verujem ni vas.

Ne teši me zato što ovakva agonija može da zadesi svakog – mene, nastavnika u školi, čistačicu, bankarskog službenika, lekara,

bravara, direktorku javne ustanove, vašeg prijatelja, člana porodice ili baš–Vas.

Duboko sam uveren, možda pogrešno, da bismo mnoge probleme rešili ako bismo pokušali da pobedimo korupciju, makar imali osećaj da se borimo s vetrenjačama. Ne možemo je potpuno ugušiti, jer u tome nisu uspele ni mnogo veće ekonomske sile od naše, ali od nekud moramo početi. Treba iz korena promeniti sistem, pre svega sistem vrednosti

kod ljudi, pa tek onda krenuti u težu i neizvesniju borbu.

Eklatantan primer je baš situacija opisana u tekstu o agoniji samohrane majke iz Vranja. Sin bivšeg vlasnika, sa kojim Cvetkovićeva ima problem, njoj, u telefonsku slušalicu kaže da je "dao 500 evra mita". Nekome. Rekavši da je se to ne tiče i "da za nju nije važno"... Šta onda da pomisli, prvo ova nesrećna žena, pa onda svi ostali koji čitaju tekst, koji mogu ili ne moraju imati veze sa njom.

Onda Vam zamenik javnog izvršitelja kaže da, ako želite da sačuvate svoje stvari – koje ste Vi kupili i uredno platili – morate da iz svog džepa opet platite da biste odjavili čoveka koji je pre Vas živeo u tom stanu. Da uradite nešto što je taj pre Vas bio u obavezi da uradi.

Najžalosnije je to što je taj nesrećni izvršitelj sve radio po zakonu (!). Ali, onda treba zakone menjati. Evo, nedavno je predsednica Vlade Republike Srbije, Ana Brnabić, najavila moguću promenu Ustava, jer joj tako odgovara. Pa što onda ne bismo, za dobrobit građana, promenili i neke besmislene zakone? Da li je neko sa nekim u prećutnom dogovoru, i ko je kome tutnuo evre u džep, da se ne lažemo, nećemo saznati.

Ova priča je primer malog čoveka, onog kome majke i očevi nisu direktori, a braća i sestre, što volimo da kažemo, "kontroverzni biznismeni". Ovo je priča o nekome

kome nema ko da "čuva leđa", podršku moćnih drugara, pa nema ko da "zalegne" za njegove interese.

Ovo je priča o ženi koja ima čast i obraz, koja je, u granicama u kojoj zakon dozvoljava, spremna da brani svoju decu i sebe. Koja je želela da čuvarima reda i zakona pokaže dokumente koji dokazuju njenu priču, čak i uputi na one sa kojima bi – umesto sa njom – nadležni trebalo da porazgovaraju. Nisu je slušali, samo su radili svoj posao, kako kažu.

Ovo je, bez želje da zvučim patetično, priča o svima nama. Bivšima i budućima. Svako od nas može, danas-sutra, zlu ne trebalo, da postane – "Slavica".

Dušan Pešić

SWEDEN

UGOVOR, ANEKS, OTKAZ... DA LI DIREKTOR POZNAJE ZAKON O RADU?

Marija Ilić (36), sada već bivša radnica JP "Novi dom", 20. juna 2018. godine, tada još uvek u radnom odnosu, potpisala je Aneks II Ugovora o radu na određeno vreme broj: 4050 od 5. decembra 2016, zbog, kako se navodi u Aneksu, "povećanja obima posla", te se "ista raspoređuje na poslove i radne zadatke inkasant – knjigovođa" (pre potpisivanja Aneksa radila je na posložvima evidentičara u ovoj firmi; prim.aut).

Već sledećeg dana, 21. juna, Marija dobija Rešenje o otkazu Ugovora o radu na određeno vreme, zbog "racionalizacije i smanjenog obima posla", navodi se u Rešenju.

Osim ovog "kopernikanskog obrta", koji je u dva uzastopna dana izveo direktor preduzeća Goran Petrović, pomenuto otpuštanje sa posla ove Leskovčanke, koja je udata i živi u Vranju, i po treći put će postati majka, dodatno dobija na težini ako se zna da je njoj ovo već drugi otkaz u bezmalo godinu i po dana!

Nakon prvog (13. april 2017), Osnovni sud u Vranju presudom je poništio rešenje "Novog doma" kojim je Mariji otkazan Ugovor o radu, kao

"nezakonito", i naložio ovom predzeću da je "vрати i rasporedi na poslovima i radnim zadacima shodno Ugovoru o radu broj: 4050 od 5. decembra 2016. godine i Aneks I Ugovora o radu broj: 4050 od 5. decembra 2016. godine, broj: 925 od 7. marta 2017. godine, do isteka poslednjeg dana ugovorenog trajanja radnog odnosa".

JP "Novi dom" takođe je obavezan da na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 52.500 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana izvršnosti presude – što su ovlašćeni iz ovog vranjskog javnog preduzeća i učinili – međutim, ostala je obaveza isplate ličnih dohodaka za 14 meseci koje porodica Ilić i dalje čeka. Ročište je zakazano za 26. septembar 2018. godine pred Osnovnim sudom u Vranju.

POLITIČKA POZADINA

Marija je, ističe, u "Novom domu" bila zaposlena u periodu od 5. decembra 2016. do 24. aprila 2017. godine. Ona je, najpre, potpisala ugovor na određeno vreme od šest meseci, i to od 5. decembra 2016.

Problemi su počeli dolaskom direktora Gorana Petrovića: Ilić
Foto: KTJS/ Dušan Pešić

zaključno sa 4. junom 2017. godine, u vreme dok je v.d. direktora bio Slobodan Ignjatović, Petrovićev prethodnik.

U vreme stolovanja Ignjatovića, 7. marta prošle godine Marija potpisuje Aneks I Ugovora o radu na određeno vreme, "koji se menja u pogledu vremenskog perioda za koji je zaključen, te se isti produžuje za još 18 meseci, zaključno sa 4. decembrom 2018. godine".

Za portal Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS) Marija Ilić priča o mogućoj političkoj pozadini kao razlozima dva otkazna rešenja koja su joj uručena, da li joj i koliko novca njeno doskorašnje preduzeće duguje, i po kom osnovu, kao i "bežanju" direktora JP "Novi dom" Gorana Petrovića i

nemogućnosti da naša sagovornica razgovara sa svojim nadređenim, iako je insistirala na sastanku, u vreme dok je ugovorom bila vezana za kompaniju.

Ova Leskovčanka, hemijska tehničarka po obrazovanju, govori i o zdravstvenim problemima i, između ostalog, prvom odlasku kod psihijatra nakon drugog otkaznog rešenja (21. jun 2018) koje je Mariju Ilić, kako piše u Specijalističkom izveštaju od 26. juna tekuće godine, "jako uznemirilo i dovelo do psihičke nestabilnosti", te da su kod nje izražene "oscilacije raspoloženja uz naglašenu anksioznost, uz evidentnu afektivnu izmenjenost", kao i depresija (dokaz poseduje portal KTJS).

KTJS: Kada su za vas nastupili problemi u firmi i znate li zbog čega je do njih došlo?

Ilić: Problemi su počeli čim je Goran Petrović na poziciji prvog čoveka firme zamenio dotadašnjeg v.d. direktora Slobodana Ignjatovića. Tačno osam dana od dolaska Petrovića, 11. aprila 2017. godine, pozvana sam da potpišem rešenje o odmoru, a dva dana kasnije dobila sam otkazno rešenje! Zanimljivo je da je prvog radnog dana posle Ukrsa, na moje radno mesto primljena nova radnica, Milena Cvetković. Ja sam, inače, obavljala poslove evidentičara, što je bilo predviđeno ugovorom koji sam potpisala onda kada su me zaposlili, 5. decembra 2016. godine.

Da li ste dobili ikakvo obrazloženje zašto ste dobili otkaz prvi put, tog 13. aprila 2017?

Direktor Petrović mi ništa nije rekao, samo mi je dostavljeno Rešenje o otkazu Ugovora na određeno vreme zbog, citiram, "smanjenja obima poslova". Nisam mogla s njim ni da razgovaram jer pobegne, ode pre kraja radnog vremena, iako sam kod sekretarice insistirala da me direktor primi i razgovaramo o mom položaju u firmi. Dao je rešenje sekretarici, moje je bilo samo da potpišem.

Da li je kao razlog u tom rešenju

navedena vaša stručnost i sumnja u sposobnost da odgovorite svakodnevним radnim zadacima?

Naravno da ne. Verujem da je razlog mog otkaza politička pozadina, odnosno to što je moj suprug član Socijaldemokratske stranke (SDS). To mu (direktoru Goranu Petroviću; prim.aut) valjda nije odgovaralo. Petrović je i sam rekao na sudu da smo mi primljeni po partijskoj liniji, a onda smo verovatno i otpušteni po istom osnovu. Ono što sam ja rekla na tom ročištu, direktor Petrović je samo potvrdio, ništa nije demantovao, s tim da je kazao da smo zapošljavani po političkoj osnovi – to je bio njegov glavni argument. To drugo ročište glavnog pretresa održano je 1. novembra 2017, jedino kojem smo prisustvovali i Petrović i ja. Drugima iz firme je bilo ponuđeno da pređu u Srpsku naprednu stranku (SNS) da bi zadržali posao.

Koji su bili vaši naredni koraci u borbi za ostvarivanje zakonom zagarantovanih prava?

Sa suprugom sam otišla kod advokata i podnela tužbu. Osnovni sud u Vranju donosi presudu Pl. br. 530/17, od 1. novembra 2017. godine, kojom poništava prvo otkazno rešenje koje sam primila i potpisala (br. 1464 od 13. aprila 2017; prim.aut). Punomoćnik "Novog doma" se u

zakonskom roku žalio na presudu Apelacionom sudu u Nišu, koji je samo potvrdio presudu Osnovnog suda u Vranju, dana 10. maja 2018. godine.

OTKAZ U MESTO ODMORA

Da li je, nakon potvrde presude, usledila bilo kakva reakcija iz firme – direktora Petrovića ili nekog od njegovih saradnika, prema vama?

Dobila sam nakon potvrde presude Apelacionog suda poziv da se pojavim na radnom mestu i krenem opet da radim. Poziv sam primila 19. juna ove godine, da se javim poslodavcu prvog radnog dana po prijemu poziva. Javila sam se sutradan, 20. juna, i tada zaključila Aneks II Ugovora, ali ne za radno mesto evidentičara, jer je ono u međuvremenu ugašeno, već za mesto inkasant - knjigovođa zbog, citiram, "povećanog obima posla". Pazite na još jednu bitnu stvar: u Aneksu I Ugovora o radu, koji sam potpisala 7. marta 2017, precizno je navedeno da je ugovor u trajanju "od 5. decembra 2016, pa zaključno sa 4. decembrom 2018. godine". Ne postoji, dakle, mogućnost da se ugovor prekine ranije. Zato su i "pali" na sudu, jer nisu smeli da raskidaju ugovor pre navedenog datuma. Oni su u Aneksu II Ugovora o radu, koji sam potpisala dan pre drugog

otkaza, 20. juna ove godine, promenili vremensku odrednicu i naveli, citiram, "zaposlena zasniva radni odnos na određeno vreme, za vremenski period najduže do 24 meseca, i to od 5. decembra 2016, a najduže do 4. decembra 2018. godine". Da bi mogli ranije da prekinu ugovor. Ja sam to prihvatila, jer da nisam, automatski bih dobila otkaz zbog neposlušnosti, iako sam bila potpuno svesna da to može da znači prevremeni raskid ugovora.

Šta se dešavalo tog 20. juna, kad ste se, po direktivi, prvog radnog dana pojavili u preduzeću?

Javila sam se, kako mi je saopšteno, u sredu, 20. juna. Rekli su mi samo "dobro jutro", direktor nije ni pomišljao da me primi na razgovor, ništa. Ja čitav taj dan čekam da mi daju radnu obavezu. Oni me oko 13 časova obaveštavaju da potpišem obaveštanje i Aneks II Ugovora za zasnivanje radnog odnosa, što i činim istog dana. Sutradan sam, u prisustvu finansijske direktorke Sanje, pisala zahtev za odmor. Na kraju je ispalo da direktor Petrović nije dozvoljavao da se moj zahtev za godišnji odmor zavede u delovodnu knjigu, što je protivno zakonu. Kad sam otišla u firmu po dokumenta za bolovanje, bila su odškrinula vrata, a Petrović je otuda bacio papire i rekao sekretarici: "Evo, daj joj sve

papire i ne smeš da zavedeš u delovodnik!". Čak mi je, na moje veliko iznenađenje, jedna koleginica rekla: "Izvini, direktor ne daje da pričamo s tobom". Niko nije smeo da mi se obrati. Zbog čega? Opet nema objašnjenja. Ili su mi kolege govorile: "Mi idemo na doručak, ti idi kasnije". Valjda da me Petrović ne vidi sa njima. To je mobing.

Zbog čega direktor Petrović nije dozvolio da sekretarica vaš zahtev za odmor zavede u delovodnu knjigu?

Da ne bi ostao ikakav trag, ne postoji drugi razlog. Pazite, sve se to dešava 21. juna, oko 14:30 sati. Umesto da dobijem zahtev za odmor zaveden u delovodnu knjigu, uručeno mi je novo otkazno rešenje zbog, verovali ili ne, citiram, "smanjenog obima posla". A dan pre toga potpišem Aneks II Ugovora o radu br. 2300/1, "zbog povećanja obima posla"! U Obaveštanju uz taj Aneks II Ugovora o radu još i piše da poslovi inkasanta - knjigovođe odgovaraju stepenu stručne spreme i kvalifikacijama kojima raspolazem. Bilo kako bilo, završavam svoj posao, uručuju mi otkaz i silazim niz stepenice. Odjednom se tu već stvorilo obezbeđenje, mislili su valjda da će moj muž da pravi problem pošto me je čekao dole. Obezbeđenje zbog jedne trudne žene?! Ne mogu da

verujem...

Kad ste saznali da ste u drugom stanju, i da li kompletan ambijent i problemi u firmi u kojoj ste radili utiču na trudnoću i vaše zdravlje?

Prema izveštaju lekara, koji takođe posedujem, ostala sam trudna 29. maja ove godine, u periodu dok sam bila pod prvim otkazom. Suprug i ja smo saznali da čekam treće dete tek 9. jula, odlaskom na zakazani pregled. Dakle, dve nedelje nakon otkaznog rešenja. Moram da naglasim da sam u zakonskom roku, što je jako bitno, preko advokata, tog 9. jula obavestila firmu da sam ostala u drugom stanju. Rok je 30 dana od dana otkaza, što sam ja ispoštovala. Nakon tog obaveštenja o mojoj trudnoći, iz "Novog doma" dostavljaju našem advokatu neko nakaradno obaveštenje, u kome se navodi da direktor ne prihvata da me vrati na posao.

PRVI PUT KOD PSIHIJATRA

Ali, član 187. Zakona o radu štiti majke, posebno od otkaza ugovora o radu. Da li ste se pozvali na njega?

Tako je, ali ja sa direktorom Petrovićem nisam nikako mogla da pričam, samo pisanim putem sam mu se obraćala, jer pobegne na vreme. Ovo je za mene veliko mučenje, pre svega jer treba da mirujem, a ne da jurim ljude po firmi

kako bih razgovarala s njima. Uglavnom je moj muž, da se ne bih ja opterećivala i dalje izlagala stresu, završavao sve birokratske poslove, oko advokata, u firmi i slično. Zdravlje je ipak najbitnije.

Problemi, dakle, nisu ostavili traga na vaše zdravlje?

Pa, ne baš... Kad sam dobila otkaz, tad mi se i zdravlje narušilo i prvi put u životu sam otišla kod psihijatra. To je valjda bila prirodna reakcija na celokupan ambijent. U izveštaju Psihijatrijske ambulante vranjske Bolnice piše da mi se javio poremećaj anksioznosti i depresija, sve kao rezultat problema na poslu. Ovaj uput za psihijatra dobila sam nakon tog drugog otkaznog rešenja, kad još nisam znala da sam trudna, pa je terapija mogla da napravi zdravstveni problem detetu. Sva sreća pa smo suprug i ja brzo saznali i na vreme je korigovali.

Da li ste se obraćali Inspekciji rada u Vranju radi rešenja vašeg problema?

"Novi dom" je našem advokatu dostavio odgovor u kome navode da to što sam ja trudna, kako se u narodu kaže, "mogu da okačim mački o rep". Onda je moj muž 23. jula Inspekciji rada predao prijavu zato što direktor Petrović nije hteo da trudnicu vrati na radno mesto. Sledećeg dana je moj suprug opet

otišao u inspekciju da pita šta se dešava sa predmetom i ko ga je zadužio. Oni su mu rekli da je predmet kod inspektora koji je na godišnjem odmoru, na šta im je suprug odgovorio da je predmet hitne prirode - jer su otpustili radnicu koja je u drugom stanju i da zbog toga ja trpim štetu. Poručili su mu da se "ne sekira", jer će raditi po predmetu "posle 1. avgusta, kad se inspektor Rade (Stanojev; prim.aut) vrati s odmora". Pošto je predmet hitne prirode, suprug ih je pitao da li neko drugi, osim inspektora Radeta, može da ga prouči i upozna se s njim. Reki su mu, naposljetku, da moj slučaj "nije toliko hitan".

Da li ste vi ili vaš suprug opet otišli u inspekciju, kad se inspektor zadužen za vaš predmet vratio sa odmora?

Inspekcija je 10. avgusta donela Rešenje br. 389-117-00132/2018-02, u kome se nalaže poslodavcu "Novog doma" da, citiram, "otkloni utvrđenu povredu zakona tako što će u roku od tri dana po prijemu ovog rešenja zaposlenu Ilić Mariju iz Vranja, vratiti na rad, sticanjem sva prava iz radnog odnosa, počev od dana otkaza pa do isteka vremena trudnoće i korišćenje prava na trudničko odsustvo. Poslodavac je dužan da zaposlenu prijavi na obavezno socijalno osiguranje.

Poslodavac je dužan da najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka roka za otklanjanje utvrđene povrede, obavesti Inspekciju rada o izvršenju rešenja". To piše u rešenju.

Da li ćete se, dalje, obraćati nekome za pomoć, a u odbranu vaših prava? Firma je mom advokatu isplatila sudske troškove, oko 50.000 dinara, dok ovih 14 neisplaćenih plata još nisu regulisali, pa sam ih tužila, u dogovoru sa advokatom i suprugom. To sad čekamo, prvo ročište je pred Osnovnim sudom u Vranju zakazano za 26. septembar, ići će malo sporije, ali ne sumnjam da je pravda na mojoj strani.

Tekst "Ugovor, aneks, otkaz... Da li direktor poznaje Zakon o radu?", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 31. avgusta 2018. godine (<http://ktjs.rs/teme/rodna-ranopravnost/12-ugovor-aneks-otkaz-da-li-direktor-poznaje-zakon-o-radu>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

GORAN PETROVIĆ, DIREKTOR JP "NOVI DOM": AKO REVIZIJA POTVRDI REŠENJA, MARIJA ĆE BITI VRAĆENA NA POSAO

KTJS: Dana 20. juna 2018. godine, Marija Ilić, tada još uvek ugovorom vezana za JP "Novi dom", potpisala je Aneks II Ugovora o radu zbog "povećanja obima posla". Sledećeg dana uručeno joj je otkazno rešenje zbog "smanjenog obima posla". Otkud takav obrt u razmaku od dva dana?

Petrović: Dva dana... što je vama

čudno. Evo u čemu je poenta. To se obično tako piše, to je novina. Vratili smo je na posao da ne bi dobili kazne koje su predviđene zakonom. Apelacioni sud nam je naložio da Mariju Ilić po tom rešenju vratimo, u međuvremenu je to radno mesto ugašeno, mi maltene nismo imali gde da je primimo, pa joj dajemo Aneks II Ugovora o radu, ali ponovo

zbog povećanog obima posla, da se napravi veza sa prvim rešenjem. Pošto na tom radnom mestu stvarno nema posla, ponovo dobija otkaz zbog smanjenja obima posla. Kad se kaže da ugovor traje 24 meseca, mora da traje toliko. Prethodni direktor, koji je bio iz SDS, je to taktički odradio, da bi nju zaštitio napravio je prvi aneks ugovora na 24 meseca, bez ikakvog osnova i razloga, jer ni u tom trenutku nije postojao povećan obim posla. Realno, ako otpuštamo ljude u stalnom radnom odnosu, nelogično bi bilo da u firmi ljudi budu zaposleni na određeno vreme, na bilo kojim poslovima. Meni ne bi bila čista savest.

Vaša firma je podnela zahtev za reviziju Vrhovnom kasacionom sudu, da preinači presudu Apelacionog suda kojom je potvrđena presuda Osnovnog suda u Vranju?

Vodili smo spor, rešenja Osnovnog i Apelacionog suda došla su u njenu korist, ali mi imamo pravo na reviziju. Presude neću niti imam pravo da komentarišem, one su takve kakve jesu. Mi smo iskoristili zakonsku mogućnost i pisali žalbu da se uradi revizija tih rešenja. Ako ih revizija potvrdi, Marija Ilić će biti kompletno obeštećena, vraćena na rad i sve što joj po zakonu pripada biće joj dato. I

vraćamo, i dajemo, i plate, godišnji odmor ako ne iskoristi po zakonu može da ga naplati. Ali ako revizija bude u našu korist, onda mi nemamo nikakvih obaveza prema njoj. Samo da vam bude jasnije, da me shvatite dobro, nisam ja zloban, i ova rešenja neka budu doneta u njenu korist, za preduzeće neće biti velika šteta ako isplati jednog radnika, nije "Novi dom" toliko ugrožen.

Da li je tačno da ste, i zbog čega, vašoj sekretarici naložili da zahtev za odmor zaposlene Marije Ilić ne zavede u delovodnu knjigu?

Zahtev je primljen i zaveden u delovodnu knjigu, ali nije odobren sa moje strane jer je tog dana kad je predat zahtev usledilo otkazno rešenje. Nelogično je da imamo spremno rešenje za otkaz za sutra, a prihvatamo zahtev za godišnji odmor. A, šta ako revizija poništi sva rešenja i naše prvo rešenje koje smo dali u 2017. godini bude ispravno i pravosnažno? Onda mi nemamo nikakve obaveze prema njoj. Mene bi posle neko pitao, kao direktora, kako sam mogao da dajem da ona koristi godišnji odmor i sve ostale privilegije, odnosno i da radi, da bi posle revizije, ako dođe u našu korist, ispalo da sam ja napravio štetu preduzeću. Dobio bih krivične prijave za nepostupanje po zakonu.

Zbog čega zaposlenu Mariju Ilić niste vratili na posao kada vam je ona, u za to zakonom predviđenom roku, dostavila Obaveštenje o trudnoći, iako ste po članu 187. Zakona o radu u obavezi da to uradite?

Nisam ja u 2017. godini, kada je Mariji Ilić dato prvo otkazno rešenje, mogao da pretpostavim da će posle godinu dana ona da zatrudni. To je za mene kao rukovodioca bila novina. Ali, kad je ona došla sa tim zahtevom, mi smo već ova rešenja uputili reviziji. Ona je imala pravo i žalila se je Inspekciji rada, inspektori su doneli rešenje da se ona vrati na posao, ali mi na to rešenje imamo zakonsko pravo da prigovorimo. Ono je sada u Ministarstvu rada i zapošljavanja. Kada nam iz Ministarstva budu vratili rešenje, mi ćemo postupiti po njemu. Neka je Marija Ilić živa i zdrava, i njena beba, daj Bože da iznese trudnoću kako valja i mi ćemo svugde da je vodimo i da joj plaćamo, to će država da nam nadoknađuje. Kada se bude vratila, ona će ponovo biti prijavljena, mi ćemo da joj omogućimo da iskoristi godišnji odmor tada, kao i sve drugo što joj zakonom pripada.

Da li je tačno da, i zbog čega, ostalim radnicima preduzeća niste dozvoljavali da pričaju sa zaposlenom Marijom Ilić?

To je toliko nisko... Hajde da pozovemo ovde bilo kog radnika pa da ga pitamo. Imam ćerku njenih godina, ako treba mogu i da se zakunem...

Zbog čega niste želeli da sa zaposlenom Marijom Ilić razgovarate o njenom položaju u firmi, iako je ona insistirala i vašu sekretaricu obavestila o tome?

Ovde svaki radnik može i uvek je mogao da dođe kod mene. Ja prvi put od vas sad čujem da je ona tražila da razgovara sa mnom. U upravi sam non-stop, i na hodniku je mogla da me pita. Nikad se nije najavila da dođe na prijem kod mene, to vam odgovorno tvrdim.

Marija Ilić sumnja na političku pozadinu njenih otkaza, jer je njen suprug član SDS?

Mene nije interesovalo ko je u kojoj partiji, verujte mi, pa ja sam otpustao i ljude iz SNS. Nema veze to što joj je suprug u SDS. Evo, u SDS je Danijela, pravnik koja ima pravosudni ispit, i ona je i dan-danas u firmi, a koliko znam i dalje je u SDS. Imamo i demokratu Slavka Nikolića koji je rukovodilac tehničkog sektora. Ja sam samo ljudski gledao. Ne može neko da primi platu 35.000 – 40.000 dinara, da ode za izvođe u tri banke i da je to ceo posao.

JP NOVI DOM: MARIJA ILIĆ VRAĆENA NA POSAO, DIREKTOR PETROVIĆ SE UZDA U REVIZIJU VRHOVNOG KASACIONOG SUDA

Marija ILIĆ, radnica JP "Novi dom", po treći put se javila na svoj "prvi" radni dan u pomenutom preduzeću!

Iako je direktor firme Goran PETROVIĆ, prilikom prethodnog razgovora sa novinarom portala Koalicija za transparentnost juga Srbije (KTJS) a nakon drugog otkaznog rešenja koje joj je uručio, naglasio da Marija Ilić neće biti vraćena na radno mesto pre donošenja konačnog rešenja revizije od strane Vrhovnog kasacionog suda, kojim Petrović i njegov pravni tim žele da ospore presude Osnovnog suda u Vranju i Apelacionog u Nišu, izgleda da je "preko noći" direktor "Novog doma" preinačio svoju odluku i, nakon godišnjeg odmora koje joj po zakonu pripada, Mariju Ilić vratio na posao i rasporedio na radno mesto inkasant–knjigovođa.

Ona se 19. septembra ove godine, vodeći se rešenjem koje je parafirao direktor Petrović, uredno javila na posao, da bi joj zatim poslodavac uručio rešenje o godišnjem odmoru koje je stupilo na snagu sledećeg dana, 20. septembra, i trebalo da traje zaključno sa 8. oktobrom 2018. godine.

"Nisam iskoristila ceo odmor, pa sam 1. oktobra otvorila bolovanje za održavanje trudnoće. Redovno primam platu", kaže Marija.

To bolovanje za održavanje trudnoće traje 31 dan, što bi značilo do 1. novembra, i u tom periodu Marija prima platu u punom iznosu. Međutim, ono što je realno očekivati a na šta ona upozorava, to je da će za vreme porodiljskog odsustva u trajanju od dve godine, Marijina plata biti čak i šestostruko manja od minimalne.

Dva važna procesa su i dalje u toku, jedan za naknadu štete i 14 dohodaka koje firma mora da joj isplati, sledeće ročište zakazano je za 31. januar 2019. godine. Drugi je tužba koju je Ilić podnela kada su joj dali otkaz po drugi put. Ročište po ovom drugom slučaju zakazano je za 20. decembar ove godine.

"Ako se ta dva procesa ne završe do mog porođaja, koje će zbog 'carskog reza' biti oko 20. februara 2019, meni će plata za vreme dvogodišnjeg porodiljskog bolovanja biti oko 4.000 dinara. A realno je da se ovi sudski procesi ne završe do tada, pre svega zbog pokušaja odlaganja i odugovlačenja ovih iz firme", kaže Marija.

RETROSPEKTIVA

Nakon prvog otkaza koji datira od 13. aprila 2017, o čemu je portal KTJS već pisao, Marija Ilić žalila se Osnovnom sudu u Vranju koji je presudom poništio rešenje "Novog doma" i naložio direktoru Petroviću da je vrati na posao. Punomoćnik "Novog doma" se zatim žalio Apelacionom sudu u Nišu koji je samo potvrdio presudu vranjskog Osnovnog suda.

Marija Ilić se poslodavcu javila prvog dana po prijemu poziva o vraćanju na posao, 20. juna 2018, i tada zaključila Aneks II Ugovora zbog, kako se navodi u rešenju, "povećanog obima posla".

Sutradan je Ilić, umesto u delovodnu knjigu zaveden zahtev za godišnji odmor, uručeno drugo otkazno rešenje od kako je 5. decembra 2016. potpisala prvi Ugovor o radu sa firmom. Kako se navodi u obrazloženju otkaznog rešenja, zbog "racionalizacije i smanjenog obima posla". Dakle, jednog dana je obim posla smanjen, a već sledećeg – povećan!

Nakon toga je pravni tim JP "Novi dom" podneo zahtev za reviziju Vrhovnom kasacionom sudu u Beogradu, a povodom presuda Osnovnog suda u Vranju i Apelacionog u Nišu. Konačno rešenje se čeka.

PO HITNOM POSTUPKU

O razlozima kopernikanskog obrta u postupcima direktora Petrovića može se diskutovati. Od nezvaničnih izvora iz vranjskog SNS-a, a i sama Marija, kako nam je objasnila, ima takve informacije, portalu KTJS potvrđeno je da se na ovakvu odluku, nerado i očito ne dobrovoljno, direktor "Novog doma" odlučio jer je iz Beograda, direktno iz kabineta premijerke Ane Brnabić, stigla direktiva da se po hitnom postupku Marija Ilić vrati na

radno mesto!

Marija razloge takve odluke vidi u aktivnosti medija, jer je najpre portal KTJS, nakon drugog otkaza, objavio intervju sa njom, u kome je do detalja opisano ophođenje direktora Gorana Petrovića prema zaposlenoj Mariji Ilić, da bi se nakon toga priča ove trudnice čula i na regionalnoj televiziji N1. To je bila inicijalna kapisla da, veruje ona, iz Beograda usledi reakcija.

"Prilog na TV N1 je emitovan u

nedelju uveče, a već u ponedjeljak ujutru doneta je odluka o mom povratku na posao. Mislim da je Petrovića diskreditovala rečenica data i vašem portalu, kao i TV N1, da firma neće imati nikakvu štetu, već da će eventualne sudske troškove da plati država, misleći na troškove za plate, kamate i slično, nakon što stigne revizija", smatra Ilić.

Petrović, komentarišući sporan deo svoje pređašnje izjave date medijima, navodi da "nije dobro shvaćen", da su novinari to "loše napisali", kao i da "nije baš tako da gaje briga ako država plaća".

"Nisam rekao da će država da plati. Ona je zakonom omogućila da žena ode na porodiljsko odsustvo i mi prema njoj imamo obavezu dve godine, što kompenzujemo sa državom, država to plaća trudnicama, firma ne. Znači da mi kao preduzeće štetu nemamo, loše su oni na N1 napisali, nisam dobro shvaćen", objašnjava Petrović šta je hteo da kaže, šta je mislio, a šta rekao.

Nije, međutim, samo ekipa TV N1 pogrešno shvatila direktora Petrovića. On je identičnu rečenicu izrekao i novinaru portala KTJS, pa se ovde ne postavlja pitanje o mogućem nerazumevanju Petrovićevih reči i neprofesionalnosti novinara, već o istinskom značenju izrečenog.

Goran Petrović, sa druge strane, naglašava da nikakvih pritisaka iz Beograda nije bilo, već da je Mariju Ilić odlučio da vrati na posao, bar dok ne stigne konačno rešenje revizije, samo i isključivo podržavajući politiku koju propagira Vlada Srbije, o "povećanju nataliteta i posebnoj zaštiti za trudnice".

"U razgovoru sa gradonačelnikom, a s obzirom da Vlada propagira povećanje nataliteta i privilegije za trudnice, odlučili smo da Mariju Ilić vratimo na posao, dok ne stigne konačno rešenje revizije, a posle toga ćemo videti da li će i dalje da nastavi da radi ili ćemo, ako rešenje bude negativno po Mariju, postupiti u skladu sa odlukom Vrhovnog kasacionog suda", kaže Petrović.

Petrović, dakle, jasno napominje da od rešenja revizije zavisi da li će Marija ostati u firmi.

"Ako revizija potvrdi njeno rešenje, nema razloga da vodimo sudski spor, odmah ćemo da isplatimo. Ako bude drugačije, nemam obavezu niti da je vraćam, niti da je plaćam", direktan je Petrović.

Ilić ističe da je bila iznenađena kada je 18. septembra primila rešenje o vraćanju na posao, prevashodno zbog najave direktora "Novog doma" da će tek posle rešenja revizije biti poznata njena sudbina.

KOLAČI I KRČMA

Odmah sledećeg dana, oko 7 časova, javila se svom poslodavcu, a dočekali su je, objasnila je, "kao rod rođeni".

"Razgovarala sam sa direktorom Petrovićem sigurno 45 minuta. On mi se nije izvinio, već rekao da mu je bilo žao što je sve otišlo tako daleko. Morao je, kako mi je preneo, da iskoristi sve pravne lekove koje je imao. Kazao je da se ništa ne sekiram, da će sve da se sredi i čestitao mi je na trudnoći", rekla je Ilić.

Marija Ilić detaljno opisuje taj 20. septembar tekuće godine, kada se po treći put javila na "prvi" radni dan u istu firmu. Primetila je da je poslodavac u potpunosti promenio ponašanje prema njoj, bio je ljubazan i obziran, čak je i razgovarao sa njoj, što pre donošenja odluke o vraćanju na posao nije bio slučaj.

"Dobila sam kafu i sok, kolače, sve kako treba. Petrović mi je rekao: 'Nemoj da se opterećuješ, da se penješ stepenicama, sve što treba sekretarica će ti doneti'. Na kraju mi reče: 'Ajde, pa da daješ krčmu!' Bio je korektan prema meni", priča Marija. Dodaje da joj je direktor savetovao "da ode u kancelariju da odmori i da se ne opterećuje, a pošto je u pitanju visokorizična trudnoća da ide kući". Imala je dozvolu da ode već posle doručka, ali je "ostala do

12:30 sati".

Svi su tog prvog dana bili "fer" prema njoj. Marija priča da su joj se kolege ponudile da joj kupe doručak i kafu, "da se ne bi maltretirala".

"A direktor mi je rekao da sedim i odmaram, da mogu da presedim ceo radni dan, a mogla sam i posle doručka da odem kući. 'Ja potpisujem da te puštam', tako mi je rekao", opisuje Marija Ilić svoje iznenađenje.

Direktor Petrović kao da se novinaru pravda zbog učinjenog, pa više puta naglašava da je Mariji prvi otkaz dao "godinu dana ranije" (13. aprila 2017. godine; prim.aut), jer "su se tako namestile kockice i nije znao da će ova mlada žena da zatrudni".

"Za nju mi nije žao, jer je majka i podržavam to što Vlada propagira, a sa ovim ostalima što vode spor protiv firme ćemo se boriti, ionako ništa ovde nisu doprinosili i radili", objasnio je Petrović.

Protiv ovog vranjskog javnog preduzeća trenutno postupak vodi nekoliko radnika, iz istog razloga kao i Marija Ilić, zbog nezakonitog otpuštanja.

Na konstataciju novinara da je Marijin advokat istakao da troškovi po firmu, ako rešenje revizije bude pozitivno po Mariju, neće biti manji od 5.000 evra, kao i da tu cifru treba pomnožiti sa brojem radnika koji firmu "dobiju" na sudu, Petrović je,

Neizvesna sudbina: Marija Ilić
Foto: KTJS/ Dušan Pešić

saglasan sa ovom tvrdnjom, istakao da advokat "nije ništa pogrešno rekao, u pitanju je plata za 12 meseci, plus porezi i doprinosi... tako, oko 5.000 evra".

Onda je novinaru uzvratio kontrapitanjem:

"Ali zašto vi mislite da će svi oni da dobiju? Tačno je, postupak vodi šestoro ili sedmoro radnika, nisam siguran. Negde ćemo da izgubimo, ne može sve da se dobije, ali, kažem sebi, ako izgubim tri spora, za preduzeće ništa nije tragično", objašnjava Petrović.

NEIZVESNOST

Ostaje da se vidi kako će se ova zamršena situacija, prouzrokovana postupcima vlastodršca, odraziti na jednu neizvesnu sudbinu. Marija Ilić je zvanično na bolovanju za održavanje trudnoće. Platu u punom iznosu prima, za sada. I te kako je ipak moguće da zbog "razvlačenja" postupaka od strane kojoj to odgovara, ona u toku svog dvogodišnjeg porodiljskog bolovanja prima platu od koje neće moći bebi da kupi ni pelene.

Direktor JP "Novi dom" sa nadom gleda ka Beogradu, očekujući da će ga Vrhovni kasacioni sud spasiti neminovnog i osporiti presude vranjskog Osnovnog i nižkog Apelacionog suda. To je, što bi se slengom pravnika reklo, "u proceduri", a konačna odluka čak se i ne nazire.

Ako revizijsko rešenje bude doneto u korist Marije Ilić, onda će direktor "Novog doma", kako je sam rekao, "i da vraća na posao i da plaća". U suprotnom, opet nije ostavio sumnju, nema obavezu "niti da je vraća, niti da je plaća".

Ono što je verovatno najparadoksalnije u čitavoj priči, o čemu je portal KTJS ranije pisao, jeste da je Marija Ilić najpre raspoređena na radno mesto koje je, po slovu rešenja, postojeće i za kojim postoji potreba, a već narednog dana joj je direktor

Petrović otkazao ugovor jer je, navodno, prestala potreba za radom na tim poslovima. To znači da je direktor ovog javnog preduzeća unapred znao da ne postoji potreba za tim radnim mestom. Sve ostalo je "mazanje očiju" javnosti.

Prvi čovek "Novog doma", razumljivo, branio je svoju odluku rečima da "ne može sud da ulazi u preduzeće i ispituje da li ima povećan ili smanjen obim posla". Na nama je da li ćemo mu verovati.

Veoma je bitno istaći da će građani Vranja, poreski obveznici na kraju da plate samovolju Gorana Petrovića i njegovo nesavesno i nenamensko trošenje budžetskih para, iako on negira tu činjenicu.

"Mi smo samofinansirajuća firma, ništa ne dobijamo iz budžeta grada", poručuje Petrović.

Marija Ilić na kraju kaže da je čitav proces trebalo da bude završen do marta 2019, ali je ubrzan nakon što je njena priča objavljena u medijima.

"To je očekivan epilog, sve je bilo u našu korist, s tim što je direktor bio

bahat i firmi pravio štetu. Mislim da više ne bi trebalo da bude problema", zaključuje Marija Ilić.

Na postetku, treba reći da se ova drama Mariji Ilić desila u jeku republičke kampanje za podizanje nataliteta, i nakon skandalozne izjave Milene Antić-Janić, više savetnice i šefice Odseka za poslove u oblasti populacione politike i finansijske podrške porodici sa decom, koja je, gostujući u "Beogradskoj hronici" na RTS, rekla da "nijedan poslodavac neće zaposliti ženu koja je danas počela da radi, a sledećeg dana zatrudnela, jer je njemu žena potrebna da radi!"

"Zasnivate radni odnos da biste radili, a ne da sutra odete na bolovanje!", šokirala je ovdašnju javnost tada u emisiji na RTS Antić-Janić, a preneli mediji.

Verovatno je izjava direktora JP "Novi dom" u Vranju da će "država sve da plati" – a naročito posle ove skandalozne poruke predstavnice Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja – bila kap koja je prelila čašu da iz Beograda u Vranje stigne opomena. Verovatno poslednja pred isključenje.

Tekst "JP Novi dom: Marija Ilić vraćena na posao, direktor Petrović se uzda u reviziju Vrhovnog kasacionog suda", autora Dušana Pešića, objavljen je na portalu KTJS 31. oktobar 2018. godine (<http://ktjs.rs/teme/rodna-ranopravnost/31-jp-novi-dom-marija-ilic-vracena-na-posao-direktor-petrovic-se-uzda-u-reviziju-vrhovnog-kasacionog-suda>)

Skenirajte QR code kako biste pročitali tekst na portalu KTJS

KRITIČKI OSVRT

Na ovu smo priču posebno ponosni. Nakon intervju sa Marijom Ilić, kontaktirala nas je regionalna televizija N1, jer su prepoznali, baš kao i portal KTJS, problem od javnog interesa. Prepoznali smo da je učinjena nepravda prema majci dvoje maloletne dece i potrudili smo se da, koliko je u našoj moći, pokušamo da pomognemo ženi koja nije zaslužila ovakav tretman moćnog vlastodršca.

Opet se vraćamo na priču sakupljanja političkih poena, jer, koliko god direktor "Novog doma" Goran Petrović negirao priču o političkoj pozadini, ona je tu, na šta direktor i te kako obraća pažnju.

Marija Ilić je stručna i kvalifikovana za posao koji obavlja. To je navedeno i u ugovoru koji je potpisala. Kako onda objasniti situaciju da je ona danas potpisala aneks ugovora zbog povećanog obima posla, a već sutradan je na stolu sačekalo otkazno rešenje zbog – smanjenog obima posla? Sve je to unapred pripremljeno i dobro organizovano u igri velikih, moćnih i zlih, a svako demantovanje direktora Gorana Petrovića moglo bi se svesti pod očajnički pokušaj za odbranu svog obraza. Više se verovatno sekira za svoju direktorsku fotelju, obraz su oni poodavno izgubili.

Nakon pisanija portala KTJS i

televizije N1, Marija je momentalno, po hitnom postupku vraćena na posao, ali ona i dalje nije sigurna. Strepi za svoju budućnost. ZA budućnost svoje dece.

Poslednji Petrovićev bastion je Beograd. Nije Kalemegdan, ali jeste Vrhovni kasacioni sud. Čeka se odluka o reviziji u koju se uzda direktor Petrović, kojom bi se poništila prethodna rešenja Osnovnog suda u Vranju i Apelacionog u Nišu.

Ako Beograd potvrdi presude iz Vranja i Niša, Petrović će Mariju Ilić, kako je rekao u razgovoru za KTJS, "i da vraća, i da plaća". U suprotnom, Marija će opet na ulicu.

Ona, sa druge strane, gleda da ne promaši terapiju, jer je nakon drugog otkaza, usled stresa, po prvi put otišla kod psihijatra. I da je Vrhovni kasacioni sud vrati na posao, u šta iskreno verujemo, ko će njoj da nadoknadi narušeno zdravlje? Goran Petrović? Teško. Država? Još teže. Pretrpljena trauma je nešto što sudski troškovi ili isplata zaostalih ličnih dohodaka ne mogu da vrate.

Dušan Pešić